Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA

Številka 7 – Leto XV – 28. februar 1976

Kakšen naj bo letošnji 8. marec?

Kako hitro mine leto. Spet se pripravljamo na 8. marec, mednarodni dan žensk. Kako ga bomo letos praznovali? Ali je naš kolektiv o tem že razmišljal? Sicer so v nekaterih krajih že načrtovali in se pripravili, da bodo ta dan praznovali na način, ki mu gre. Na Gorenjskem so se npr. odločili, da bodo začeli z akcijo za zbiranje sredstev za napravo, ki bo še dovolj zgodaj odkrivala raka na dojki. V ljubljanski regiji pa je medobčinski svet sindikatov priporočil, naj bi ta praznik imel kulturno politično obeležje, čeprav naj bi ga praznovali delovno.

Edino na tak način bi praznik žensk dobil svoje prvobitno obeležje. Res pa je, da je v sredinah, kjer so zaposlene tudi ženske družbeni dohodek na prebivalca večji. Zato moramo dati ženski v naši samoupravni socialistični družbi mesto, ki ji gre.

Na posvetovanju odbora za mednarodno leto žensk (ki je podaljšano do 8. marca letos) je Franc Šetinc, predsednik tega odbora, med drugim spregovoril tudi o praznovanju 8. marca: „Največja, tudi borbena vrednost 8. marca bo, če bomo spodbudili kakšno konkretno akcijo, izrekli ostro, a utemeljeno kritiko, bičali brezbrižnost in malomarnost, udarili po malomeščanstvu in potrošništvu. Tam, kjer hočejo ženske odpraviti z nakaznico za bonboniero ali z rezervacijo v hotelu, naj žene raje zahtevajo večjo skrb družbeni prehrani ali otroškemu varstvu. Kako veličastna bi bila proslava na sestanku kolektiva, kjer bi delavski svet sporočil odločitev, da bodo izboljšali delovne pogoje zaposlenih žensk. Osmi marec naj bo kot praznik lep, naj bodo tudi šopki in prireditve, naj bo prisotna večja pozornost ženski, toda nikjer ne smejo ženske dovoliti, da se ta dan sprevrže v svoje nasprotje, ki včasih tako neokusno napade dostojanstvo ženske, oziroma človeka sploh!"

Skratka: gre za to, da v imenu ženskega praznovanja ne delamo podcenjevalnega razlikovanja med žensko in moškim, zaradi česar bi morali prav en dan v letu izdvojiti in se spomniti – ženske. Res so še marsikje v svetu velike razlike v odnosu do ženske, zlasti v kolonialnih, nerazvitih deželah, pa tudi v visoko razvitih civilizacijah, kjer pogosto skušajo žensko spremeniti v lutko ali jo celo degradirati v tržno blago. Toda vsaj v socialistični samoupravljalski družbi bi se morali zavedati, da smo si postali enakopravni in enakovredni, pa četudi ne enaki, ker imata moški in ženska pač svoje specifične fiziološke in s tem včasih tudi psihološke pogoje. Toda kot prav zavest te različnosti med moškim in žensko vodi v najvišjo skladnost in

(Nadaljevanje na 2. strani)

S SEJE PREDSEDSTVA SINDIKALNE KONFERENCE ZP ISKRA

Pomembne akcije sindikata

Poslali protestno pismo RO ZSS ob uboju konzula E. ZDOVCA

Volitve v nove Iskrine samoupravne organe naj bi bile izvedene do 31. marca. Vsaka TOZD naj izvoli v skupščino ZP Iskra tri do pet poimenskih delegatov.

V četrtek, 12. februarja je bil v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani skupni sestanek predsedstva sindikalne konference in predsednikov sindikalnih konferenc branžnih organizacij združenega podjetja Iskra. Na sestanku z izredno pomembnim in obsežnim dnevnim redom so Iskrini sindikalni delavci sprejeli več pomembnih odločitev in nalog.

V okviru prve točke dnevnega reda se je med razpravo o pripravah na volitve v samoupravne organe ZP Iskra ponovno izkristaliziralo mnenje, da delegatski sistem ponekod še ni povsem zaživel, zato so se udeleženci zasedanja zavzeli, da morajo biti v novi skupščini le poimensko izvoljeni delegati.

Soglasno so sprejeli tudi stališče, ki ga bodo posredovali skupščini ZP Iskra ob razpisu volitev, da naj vsaka TOZD izvoli tri do pet poimenskih delegatov v skupščino, odvisno pač od tega, kako je velika posamezna temeljna organizacija ali pa glede na prostorsko razdeljenost njenih posameznih enot. Predlagali bodo tudi, naj bi bile volitve v nove samoupravne organe v vseh Iskrinih delovnih organizacijah opravljene do 31. marca.

Celotno volilno akcijo bodo vodile sindikalne konference osnovnih sindikalnih organizacij po delovnih organizacijah oz. branžah, in to v najtesnejšem sodelovanju z zvezo komunistov, mladinsko organizacijo in zvezo borcev.

V tem kandidacijskem postopku bodo sindikalne organizacije pripravile tudi predlog kandidatov za odbore pri skupščini ZP Iskra in odbor samoupravnega delavskega nadzora. Ključ za razdelitev mandatov je naslednji: v odbor za splošni ljudski odpor, odbor za zunanjetrgovinsko poslovanje in odbor za družbeno zaščito predlagajo vse branže in delovne organizacije po enega člana, družbeno-politične organizacije na ravni združenega podjetja pa po dva člana. V druge skupščinske odbore – za program in razvoj, za gospodarske in finančne zadeve, za kadrovske in socialne zadeve, za inovacijsko dejavnost, za marketing in informatiko ter v odbor za organizacijske zadeve predlagajo Telekomunikacije, EMO in IEZE po dva kandidata, Avtoelektrika, Avtomatika, Široka potrošnja, Iskra Commerce in Skupne dejavnosti ZP Iskra (CAOP, IPS, Skupne službe in Institut za metrologijo) pa po enega kandidata. Prav takšen ključ velja tudi za odbor samoupravnega delavskega nadzora.

V nadaljevanju zasedanja so razpravljali tudi o vsebini praznovanja 8. marca – dneva žensk ter podprli pobudo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije, da bi moralo dobiti praznovanje delavno obeležje. V zvezi s tem so sklenili, da bomo v Iskri organizirali slavnostni sestanek predstavnic delavk iz vseh TOZD. Na njem bodo udeleženke in udeleženci preučili predvsem tisto problematiko, ki bi jo morali družbeno razreševati, in ki neposredno vpliva na aktivnost žensk pri njihovem delu, družbeni angažiranosti in v zasebnem okolju.

Ta delovni sestanek, naj bi omogočil zlasti izmenjavo izkušenj o tej problematiki, hkrati pa naj bi bil tudi že delovni dogovor, kako bomo razreševali ta vprašanja v TOZD in krajevnih skupnostih v okviru svojih srednjeročnih programov; razreševanje te problematike mora vsekakor biti sestavni del teh programov, zlasti zato, ker to ni le problematika žensk samih, pač pa vse družbe, razvoj te družbe pa je v veliki meri odvisen prav od tega, kako bomo rešili ta vprašanja.

Slavnostni sestanek bo predvidoma 1. marca v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani, poleg delavk pa se ga bodo udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij ter samoupravnih in poslovodnih organov. Nanj so povabili tudi predsednika odbora za proslavo mednarodnega dneva žensk in sekretarja izvršnega komiteja CK ZK Slovenije Franca Šetinca in podpredsednico tega odbora in generalno sekretarske zveze sindikatov Slovenije Ivanko Vrhovčak.

Organizacijo slovesnega sestanka je prevzela sindikalna konferenca ZP Iskra, predvidoma 1. marca pa bo zato, da bi lahko udeleženke prenesle dogovore tega srečanja v svoje TOZD ob internih proslavah 8. marca.

Predsedstvo sindikalne konference in predsedniki sindikalnih konferenc branžnih organizacij so obravnavali tudi informiranost v Iskri. Menili so, da ta obveščenost ni takšna kot bi morala biti, zato so predlagali naj uredniški odbor in področje za stike z javnostjo izdelata na strokovni osnovi nov predlog vsebine glasila Iskra.

Po predlogu nekaterih branž, naj bi glasilo Iskra še naprej ostalo osrednji informator Iskrinih delavcev, v njem pa naj bi v prihodnje dobile svoj prostor tudi branžne informacije. Naš tednik bi postal s tem verjetno še bolj bran in cenejši, predvsem pa bi lahko celoviteje in bolj pravočasno obveščal o različnih dogodkih, pa naj bo to na ravni TOZD, OZD, branže ali ZP.

Udeleženci zasedanja so ob koncu z enominutnim molkom počastili spomin na Borisa Ziherla, republiškemu odboru zveze sindikatov Slovenije pa so zaradi zločinskega umora jugoslovanskega konzula v Frankfurtu Edvina Zdovca poslali protestno pismo.

LD

Začetek poslovanja ISKRAEMEC v Ekvadorju

Firma ISKRAEMEC je bila ustanovljena 3. aprila 1975 kot mešana družba, v kateri sodelujeta ZP Iskra z 49 % in ekvadorski partner Comision de Valores–Corporacion financiera nacional (CV–CFN) z 51 % vloženega kapitala.

Dejavnost firme ISKRAEMEC obsega proizvodnjo in prodajo električnih ročnih orodij v Ekvadorju in v ostalih petih deželah andskega pakta (Venezuela, Kolumbija, Peru, Čile in Bolivija), kajti Ekvador je bil določen za nosilca te proizvodne dejavnosti za skupne potrebe tržišč dežel andskega pakta.

V novembru 1975 je ISKRAEMEC odkupil teren za gradnjo tovarne, vključno s poslopji, ki so začasno prilagojena novemu namenu. Ekvadorski delavci so se štiri mesece priučevali v Iskri in se primerno strokovno usposobili.

ISKRAEMEC je v oktobru že sestavil prve serije strojev dobavljene v sestavnih delih. Stroji so bili razstavljeni na sejmu andskih dežel v Limi, kjer je ISKRAEMEC vzbudil veliko zanimanje in bil tudi prodajno uspešen.

V začetku 1976 se je pričela montaža prve večje pošiljke strojev v sestavnih delih, ki jih je dobavila Iskra; tekom leta 1976 pa bodo sledile še nadaljnje.

ISKRAEMEC bo postopno osvajal proizvodnjo posamičnih delov in v končni fazi predvidoma proizvajal okrog 40.000 vrtalnih in brusilnih strojev letno, s čemer bi zadovoljil ca 80 % potreb na tržiščih dežel andskega pakta.

Umrl je Boris Ziherl, revolucionar, komunist, znanstvenik

Na ljubljanskih Žalah smo se 13. februarja zadnjič poslovili od znanega slovenskega in jugoslovanskega revolucionarja ter marksističnega misleca številni sodelavci, prijatelji, znanci in svojci.

Na številnih komemorativnih slavnostih, ki so bile te dni po vsej Sloveniji, so poudarili poglavitne značilnosti revolucionarne poti tega pomembnega družbenega delavca. Boris Ziherl, ki je vso svojo življenjsko pot posvetil spoznavanju, preučevanju in sintetiziranju naukov Marxa, Engelsa in Lenina z obstoječo družbeno stvarnostjo, je dal pomemben prispevek spoznavanju in pravilnemu pristopu k marksistični misli. Preučeval je zgodovino delavskega gibanja v ožjem in širšem obsegu in iskal korenine njihovih idej, hotenj in ciljev. To mu je omogočilo, da je suvereno in aplikabilno obvladal veliko izročilo naprednega človeštva v zgodovini družbe. Njegova velika zasluga je, da je socialistična zavest prerasla fazo subjektivnih nazorov in skladno z zgodovinskim razvojem socialističnega samoupravnega družbenopolitičnega sistema postala vsesplošna zavest in podlaga nadaljne revolucionarne aktivnosti.

Slovenci se imamo prav Borisu Ziherlu zahvaliti za kompleksno marksistično analizo in celovit prikaz mnogih usodnih razdobij naše zgodovine. Slovensko družboslovje je na vseh ravneh in iz vseh aspektov dvigoval iz jalovega pozitivizma in ozkih nacionalnih horizontov ter ga apliciral v najnaprednejše tokove sodobnega sveta. Vedno je bil v središču revolucionarne akcije, polemike, vedno je nesebično prispeval znanstveno utemeljene prispevke k reševanju ideoloških in splošnih družbenih problemov. Ni se ustavljal ob sindromatičnih ovirah, zavzeto in dosledno je ostal zvest idealom, ki jih ni spremenil vse od mladih dni, ko se je vključil v delavsko gibanje.

Obsojamo gnusen zločin

Zločinska roka zloglasnega ekstremista je z revolverskimi kroglami pretrgala nit življenja našega konzula Edvina Zdovca v Frankfurtu, ko se je odpravljal v službo.

Mislili in upali smo, da so se nenasitni ustaški in drugi emigrantski elementi v tujini zadovoljili s smrtjo veleposlanika Rolovića. Prepričani smo bili, da je teroristične izpade peščice degeneriranih „domoljubov", ki se s pomočjo konzervativnih in reakcionarnih imperialističnih sil v lastnem imenu „borijo" proti dvajsetmilijonski socialističnih stvarnosti, obsodila tudi svetovna javnost. Pa ne samo to – zaupali smo državam, da bodo prenehale s politiko naivne „nevednosti" in se končno pričele zavedati dolžnosti, ki jih imajo do predstavnikov prijateljskih narodov.

Dvanajstega februarja smo pokopali novo žrtev. Ljubljanske Žale je napolnila množica ljudi, ki so spremljali Edvina Zdovca na njegovi zadnji poti. Čutiti je bilo gnev, žalost, bes in moreče vprašanje – doklej še? !

Vlada SFRJ je večkrat opozorila, da številni bombni napadi na naša predstavništva v ZR Nemčiji dokazujejo, kako slabo je poskrbljeno za varnost naših uradnih predstavnikov. Na srečo so bila tovrstna dejanja brez hujših posledic. Lepega dne pa izvemo, da so našega konzula ubili, ravno ko se je odpravljal na delovno mesto. Kako naj si to razlagamo drugače kot z grozečo brezbrižnostjo ne samo nemške oblasti, ampak celotne nemške javnosti? In ne nazadnje, če prejšnje ne drži, kakšno sodbo naj si ustvarimo o nemški demokraciji? !

Inovacije in obveščanje

– Več moralne in materialne stimulacije – Preveč strahu pred prevelikimi zaslužki – Bolj z roko v roki: inovatorji in novinarji – Pomembna vloga tiska –

Beograjsko posvetovanje o informiranju javnosti s področja inovacij v naši industriji in tehniki je bilo gotovo pomembno srečanje, in marsikaj, kar so poročevalci in razpravljalci na njem povedali, bo koristno služilo za izboljšanje tega obveščanja v prihodnje. Je pa že samo po sebi: organizirano v izredno lepi, prostorni dvorani Doma inženirjev in tehnikov v Ulici kneza Miloša, sicer pa zelo slabo obiskano, zastavilo vprašanje: ali res za to važno tematiko ni zanimanja pri tisku, ali pa za to ni pripravljenosti informiranja pri tehniških strokovnjakih? Še več: konferenca, napovedana za deseto uro dopoldne, se je začela s celourno zamudo. Ali ni vprašanje točnosti že prvo kritično področje naše industrijske, tehnološke in družbene inovacije? Dokler ne bo v naši družbi, še posebej pa v proizvodnji in prometu, posluha za sleherno minuto, toliko časa nam nobene, še tako napredne tehnološke inovacije ne bodo pomagale veliko, ker bodo naši vlaki vozili drug ob drugem, ne da bi se srečali na ustreznih postajah.

Drugo, nič manj pereče vprašanje pa je seveda, kdo naj to informacijo o novem v naši tehnologiji daje, kdo in kako naj jo išče, kaj in kdaj naj bo predmet tega odkrivanja inovacij v javnosti, s tem pa tudi v poslovnem svetu? Razumljivo, da so predvsem tehniki sami odgovorni za to, da te informacije nudijo. Toda, ali je to osebna in podjetniška reklama, ali naj bo to splošna vzpodbuda za odkri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Inovacije in obveščanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

vanje in posnemanje v najširšem krogu? Smo samoupravljalska družba, toda težnje po novatorstvu pri delu, po inovacijah in tehnoloških procesih je sorazmerno manj kot v kaki drugi, manj razviti družbi. Razlogov zato je veliko, toda tudi vprašanje obveščanja ni zadnje med dejavnimi pogoji. In, če so novinarji tisti, ki naj iščejo novice o teh inovacijah, ali bodo le-ti vselej vedeli, kaj se kje dogaja, kajti bistvo inovacij je ravno v tem, da gre za nekaj novega, za nekaj, kar vsem še ni znano. Tu je vprašanje vzajemne povezave med tistimi, ki informacije dajejo in tistimi, ki informacije sprejemajo, nad vse važno.

Tretji dejavnik je tu tudi širša skupnost, je naše socialistično gospodarstvo kot celota, je država z vsemi upravičenimi interesi, da bdi nad našo suvereno ozemeljsko in splošno nedotakljivostjo. Nedvomno svet danes gre v mednarodno povezovanje, v odkrito menjavo dobrin in izkušenj, tako da skoraj tehnoloških skrivnosti ne more biti. A vendar vsak le čuva in skriva svoje. Do kje je informiranje javnosti o inovacijah v naši tehniki in proizvodnji koristno, kjer postaja škodljivo, kje lahko celo olajša delo gospodarske in znanstveno-tehnološke špijonaže? Niso redki primeri, ko naše delovne organizacije, zlasti v stiku s tujimi tvrdkami, svojim partnerjem samozavestno in samodopadljivo odkrivajo vse svoje karte, medtem ko tuji predstavniki te svoje inovacijske adute skrbno skrivajo. Mine samo nekaj mesecev in tujci našim gospodarskim izvoznikom vljudno zaprejo svoje duri, češ: skoraj da vas ne potrebujemo več, ker smo te novosti že tudi sami uvedli v svoj tehnološki proces.

Vprašanje inovacij je vprašanje ne samo glede obveščanja, je v marsičem vprašanje inovacij v mnogih pristopih do tega, kar je posebno, enkratno, in kar naj bi postalo v nadaljnji stopnji tudi obče in javno. Gre za zelo daljnosežne opredelitve glede odprtosti in zaprtosti, avtarkije ali univerzalnosti, morale ali komercializacije. Vrhu vsega pa je to tudi del opredelitve v našem okolju in v naši okolici doma in v svetu, kajti neovrgljiva inovacija našega splošnega razvoja je tudi ta, da nihče ni več sam in da nihče sam ne more ostati. Vse je torej možno predvsem, če je vzajemno in enakopravno.

Že sama udeležba vodilnih predstavnikov našega družbenega in političnega življenja pa je pričala, da se na tem področju res začenjajo stvari spreminjati. Med drugimi so posvetovanju prisostvovali Mika Špiljak, predsednik leta tehnoloških inovacij, Marjan Rožič, sekretar zvezne konference SZDL, in Aleš Bebler, član sveta federacije in predsednik odbora za zaščito človekovega okolja.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, v katerem je bila zastopana tudi Iskra, je predsedujoči mr. Petar Radičević tudi naglasil, da je bil povod za nov val pobude na področju pravilnega vrednotenja inovacij dejstvo, da je bilo v letih 1950 do 1960 v Jugoslaviji zabeleženih več primerov tehničnega inovatorstva kot v letih 1960–1970, zaradi česar se je tudi naša družba zavestneje lotila doslej preveč zanemarjenega področja in minulo leto proglasila za leto inovacij. Če pa smo se k temu srečanju v Beogradu zbrali šele v letu 1976 je le dokaz, da je bilo minulo leto inovatorstva še premalo pripravljeno in tudi še premalo izpolnjeno, kar je tudi potrdila pozdravna intervencija predsednika Mike Špiljaka, saj je poudaril, da v bistvu tudi v letu 1976 nadaljujemo s takoimenovanim letom inovacij in s tem izpopolnjujemo program, ki v minulem letu še ni bil do konca uresničen.

Mika Špiljak je predvsem poudaril, da je najpomembneje, kar je bilo vendar doseženega lani, doseženega v odnosu do inventivnega dela.

Inventivna dejavnost je namreč šele v letu 1975 bila deležna večje pozornosti naših družbenih dejavnikov in tudi večje materialne in moralne podpore. Aktivnost družbenopolitičnih organizacij – sindikata, Zveze komunistov, Zveze socialistične mladine, Socialistične zveze in drugih pa je pripomogla k izboljševanju družbene klime v vsej državi. Zahvaljujoč temu je bilo več iniciativ v združenem delu o ustvarjanju osnovnih pogojev za pospeševanje inovatorstva. Tako lahko rečemo, da so v preteklem letu pravzaprav doseženi prvi pomembnejši rezultati in pripravljen teren za nadaljnje akcije na tem področju. Ob tem je tov. Špiljak naglasil, da je materialni efekt ustvarjalnih iniciativ velik. Poudaril je tudi, da je zelo porastlo samo število izumov, od česar pri posameznikih za 18 %, pri delovnih organizacijah za 20 %, pri inštitutih pa kar za 90 %. Pri tem se prihranek njihovih izboljšav giblje med 160.000 in 50,000.000 dinarjev. Pri tem je navedel, da je trojica avtorjev iz kemijskega kombinata Soda – so v Tuzli z izboljšavo tehnološkega postopka prihranila kolektivu kar 250,000.000 dinarjev letno, v Siporeksu v Pulju so z modernizacijo opreme zmanjšani stroški za 8,200.000, en sam avtor pa je v Metalnem zavodu Tito v Skopju s 14 rešitvami doprinesel k njihovemu dohodku za 1,000.000 dinarjev.

Kot eno izmed poglavitnih vprašanj, ki jih je treba resno obravnavati, pa je Mika Špiljak poudaril vrednotenje izumiteljskega dela, tako moralno kot materialno. Poudaril je, da je treba spremeniti in dopolniti pravilnike o inovatorski dejavnosti. Seveda pa je treba kot osnovni in najvažnejši problem rešiti problem strahu pred „prevelikimi zaslužki" inovatorjev, tudi ali celo tedaj, ko je njihov prispevek k povečanju dohodka več kot viden. Resnično, v bistvu tu še vedno ni prebita zvočna bariera strahu zaradi prevelikih zaslužkov. Pri tem je poudaril, da se prevelikih zaslužkov ne smemo plašiti, saj se vsak dinar, ki se odvaja za izumiteljstvo večkratno vrača in je po pravilu vedno manjši od stvarnih izboljšav. Poudaril je, da se ljudi, ki delajo dobro in ustvarjajoč nekaj novega tudi zaslužijo dobro, ne smemo plašiti, temveč je treba izumitelje pohvaljevati tudi na druge načine in jim priznati tudi širši družbeni značaj njihovega dela in prispevka.

Ob zaključku svojega izvajanja pa je Mika Špiljak še poudaril, da je razvijanje lastnega izumiteljstva tudi ena izmed pomembnih rezerv za povečanje produktivnosti dela in dohodka. Prav zato je potrebno, da procese za povečevanje inventivne dejavnosti stalno pospešujemo in da to ni le kampanja, kajti le ob stalni, sistematski družbeni akciji bo le-ta lahko uspešna in bo zagotovila, da bo vsak delovni človek na svojem delovnem mestu, mnogi pa tudi mnogo širše, lahko tudi sam prispeval k napredku organizacije dela in poboljševanju tehnologije. To pa je, je še enkrat pribil, treba pospeševati moralno in materialno, pa naj gre pri tem za delo posameznika ali kolektiva.

Petar Radičević pa se je v imenu organizacijskega odbora še bolj konkretno dotaknil teme v razpravi. „Naša družba si je po vseh svojih organih začela prizadevati za to, da bi pospeševala inovacijsko dejavnost v proizvodnji."

Radičević je menil, da bi bilo prav od socialistične samoupravne družbe pričakovati, da bo z vsemi silami razvijala izumiteljstvo za povečevanje produktivnosti, vendar so dosedanji podatki pokazali nasprotne rezultate. Pri nas je bila pred dvema letoma zabeležena za dvakrat manjša izumiteljska dejavnost, kot npr. v ZR Nemčiji. V tem smislu smo torej zaostali. Kljub temu ne moremo trditi, da je bila tudi sama informatika o tem področju pri nas na toliko nižji stopnji, pač pa, da je bilo za čuda majhno zanimanje za to pri proizvajalcih. Seveda pa so tudi pri nas inovatorji sami premalo obveščali svojo sredino o svojih dosežkih. Stvar pa se je vendar začela spreminjati na bolje, proizvajalci vse bolj čutijo odgovornost na svojem področju in delu. Industrijski tisk je začel vse več pozornosti odmerjati obveščanju s tega področja.

Ko je govoril o koristnosti transfera sodobne tehnologije pa, seve, ni mogel mimo opozorila, da se s tem proces še ne sme zaključiti, ampak, da moramo iz pozicij transfera šele izhajati v nove, lastne inovacije. (Mimogrede: v Iskri smo to že dosegli in v poznejših razgovorih med odmorom so tudi številni udeleženci temu dejstvu dali svoje priznanje).

Seveda pa o vprašanju inovacij ni pisati tako lahko, saj po mnenju Radičevića primanjkuje za to sposobnega kadra, pa tudi v pristopih do tematike smo včasih preveč senzacionalistični, včasih pa nasprotno preveč znanstveno akademski in za preprostega delavca premalo razumljivi. Zato bi morali obravnavati to temo vsi od delavca do akademika, novinar pa bi moral biti tisti, ki bi eno in drugo prelival v zanimivo, dostopno in vzpodbudno govorico.

Bošković je naglasil, da je bil v preteklem obdobju velik razkorak med inovacijsko dejavnostjo in med prikazom tega dela. Uvoz tuje tehnologije bi moral biti odskočna deska, pa, žal, ni bil. V okviru cele vrste okoliščin, ki prispevajo k takemu položaju, je omenil tudi premajhno moralno in materialno stimulacijo, premalo poglobljeno študijsko delo, ki mu združeno delo še ni organizator in politiko v podjetju, ki se prilagaja predvsem kadrom, ne pa nalogam.

Dr. Aleš Bebler se je problema lotil predvsem z vidika varstva človekovega okolja. Priložnostni zvezni natečaj je v minulem letu sprožil 6 do sedem dobrih izumov, od katerih so trije dobili tudi zaslužene nagrade. Med drugim je šlo za nov način čiščenja vode pred industrijskimi izplakami, za čiščenje voda pred kovinskimi metali (minamata) nagrajena pa je bila tudi nova metoda za proizvodnjo živinske krme iz odpadnih prehrambenih materialov s pomočjo selekcije bakterij.

Kot predlog je v zvezi z varstvom človeka pri delu dr. Aleš Bebler svetoval, da bi odkrili tudi način, kako zavarovati človekovo uho in njegov sluh, saj vse dokler delavec sliši na ta vzburjenja ne reagira tako, da bi si zaščitil uho s dušilci, saj v tem primeru slabše sliši tudi človeške glasove. Ko pa je že prepozno in dejansko ne sliši več dobro, dušilce še najraje uporablja. Zato bi morali iznajti napravo, ki bi preprečevala visoke frekvence v delavčevem okolju, propuščala pa nizke. Tako bi delavec na delovnem mestu lahko slišal svojega tovariša, ne bi pa poslušal visokih frekvenc, ki ušesu škodijo.

Preveč bi bilo navajati vse podrobnosti iz razprave številnih udeležencev, tako novinarjev kot tehničnih strokovnjakov. Vsekakor so ob koncu sklenili, da bodo izdali povzetek glavnih ugotovitev in pobud in da bodo skušali najti neko kontinuiteto pri preučevanju inovacijskega vprašanja.

Diskutant iz delovnega kolektiva Rudi Čajavec je med drugim opozoril na to, da ni lahko priti do obvestil o inovacijah, ker v njihovi delovni organizaciji smatrajo večino le-teh za tajnost. Predlagal pa je, da bi za vzpodbudo izumiteljstva uvedli nekakšno tekočo verigo stimulacije.

Risto Markovski iz Makedonije je opozoril na vlogo tovarniških časopisov in menil, da splošni informativni časopisi doslej o delavcih in njihovih dosežkih pišejo preveč anonimno.

Vera Hadžić-Semić iz časopisne agencije Tanjug je povabila k najširšemu sodelovanju o izumiteljstvu v proizvodnji, Tanjug bi bil lahko pri tem nekakšna osrednja zbiralnica tega gradiva. Na novo so tudi odprli rubriko Vi vprašujete mi odgovarjamo, kjer osrednja agencija lahko poskrbi za odgovore na delavčeva vprašanja z najvišjih političnih mest. Ostaja pa pri obveščanju na tem področju pogosto še vedno zadrega z jezikom, ki je preveč tehnično težaven.

Milivoj Obradović iz Črne Gore je govoril o anketi med delovnimi organizacijami na njihovem področju, kjer so ugotovili, da je v 40 delovnih organizacijah na njihovem področju zaposleno le 28 novinarjev, in še tem novinarstvo ni edina stroka.

Navrgel je tudi predlog za uvedbo nekakšnih legitimacij izumiteljev kot dokaz strokovnosti. Zavzemal se je tudi za boljši gmotni položaj novinarja v združenem delu, ki je še vedno zapostavljen!

Vsekakor torej ni samo vprašanje zapostavljanja izumiteljstva in pisanja o izumiteljstvu, ampak vzporedno tudi vprašanje strokovnosti in hkrati stvarnega obveščanja in nagrajevanja brez iskanja cenene senzacionalnosti. Proizvodnja in pisanje sta – kolikor se odraža tudi v našem lastnem glasilu, in o čemer smo prav tako govorili na sestanku – med seboj povezani saj je industrijsko glasilo, zlasti, če gre za primerjavo Iskre s tako veliko naklado in tolikšnim zaledjem samoupravljalcev, delavcev naše skupne in splošne družbene stvarnosti.

Vsekakor pa bo beograjsko srečanje ne samo alarm, ampak tudi koristna vzpodbuda in šola za naše skupno bodoče delo.

mak

KAKŠEN NAJ BO LETOŠNJI 8. MAREC?

(Nadaljevanje s 1. strani)

novo življenje, tako podobna zavest o enakopravnosti in enakovrednosti narekuje tudi občutek celovitosti. Ni družbe, ni delovnega kolektiva, v katerem bi si morali moški posebej en dan v letu odmeriti skrbi za žensko, ker bi po isti logiki tudi ženske morale en dan povrhu vseh dni nameniti moškim. Vse leto smo skupaj, vsak dan živimo in delamo skupno, ali ne bi potemtakem tudi vseh praznikov proslavljali skupno?

Gotovo: še marsikaj bi bilo zaradi ostankov preteklosti treba izboljšati v delovnih in življenjskih pogojih žene, ki često mora biti delavka, mati in gospodinja hkrati. Toda za te izboljšave, za ta priznanja se moramo boriti skupno, ker so tudi koristi in cilji skupni. Mednarodni dan žensk, 8. marec, je torej resen, dostojanstven, revolucionarno optimističen praznik, ne pa povod za to, da se kolektiv, pogosto še z neslanimi dovtipi na račun žensk, družno napije, potem pa spet z omotično glavo nadaljuje z razlikovanjem preostalih nekaj sto dni do konca leta.

V naši delovni organizaciji, v kateri dela sorazmerno zelo visok odstotek žensk, je ustvarjalni delež delavk v splošni proizvodnji še posebej visok. Zato je praznik žensk še posebej tudi praznik celotne Iskre. Ne zadovoljimo se torej zgolj s frazami, z lepo zvenečimi proslavami in morda nekaj ducati rdečih nageljnov. Nedvomno: kar je lepo, je lepo in prispeva tudi k splošnemu delovnemu in človeškemu vzdušju. Zato tudi govorice cvetja ne podcenjujemo; z iskrenim veseljem sprejmimo izraze drobnih pozornosti; poskušajmo stkati na praznik žensk še posebej prisrčno delovno vzdušje! Toda obenem z zavestjo svojih pravic te pravice tudi terjajmo! Ne samo zaradi nas žensk, ampak tudi zaradi otrok, zaradi moških samih, zaradi naše samoupravne demokratične in socialistične družbe kot celote. Ženska je kot zemlja, dobra, močna in veliko nosi.

mak

Proslava 100-letnice Rdečega prapora v Kragujevcu

Petnajstega februarja 1876. se je po ulicah Kragujevca prvič v zgodovini vil sprevod srbskih demonstrantov z rdečim praporom na čelu. Ob stoletnici dogodka, ko so kragujevški volivci soglasno podprli svoj novi občinski odbor, v katerem so imeli večino bojevniki za delavske pravice in socialistične ideje, je bilo v Kragujevcu od 14. do 16. februarja osmo srečanje samoupravljalcev pod geslom „Rdeči prapor". Osrednja tema srečanja je bilo uresničevanje delegatskega sistema v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih in interesnih skupnostih.

V zgodovini vseh narodov in narodnosti Jugoslavije smo imeli svetle dogodke, ki so napovedovali nov čas, novo resničnost in jih tok zgodovine ni odplavil. To so bili temelji, na katerih se je kovala razredna enotnost delavcev, kmetov in vseh izkoriščanih ljudi.

Naša sodobna zgodovina temelji na dveh dejstvih: na enotnoti delavskega razreda Jugoslavije ter bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. Med seboj nista ločeni, kajti ljudstvo jih potrjuje znova in znova.

Proslava stoletnice „Rdečega prapora" pomeni vse boje, aktivnosti in prizadevanja, ki jih je delavski razred bojeval v tem in prejšnjem stoletju, vštevši zmagovito osvobodilno vojno in revolucijo. Vendar pa to ne pomeni obračanja k preteklosti, kajti edina prava hotena pot naprej mora biti označena z vsemi vrednotami revolucije, odsevati mora tisto pra-gibalo, ki ga je razred izkoriščanih v vsej revolucionarno obarvani zgodovini priznal kot svetlo napoved lepše, svobodnejše prihodnosti.

Za nami je trideset let graditve socializma. Vsi smo prisotni močnim gibanjem v razvoju proizvajalnih sil, družbeno-ekonomskih odnosov in sprememb v naravi družbene lastnine in oblasti. Delegatski sistem ni več teoretična vizija in tudi ne geslo prihodnosti, temveč integralni del naših socialističnih samoupravnih proizvajalnih odnosov. Predsednik letošnjega osmega srečanja samoupravljalcev Jugoslavije Angel Čemerski, predsednik CK ZK Makedonije, je v svojem referatu med drugim dejal:

„Delegatski odnosi so v sorazmerno kratkem roku bistveno prispevali k razvoju samoupravljanja, postajajo neposredna oblika diktature proletariata, delegatski sistem pa njegov izraz v procesu podružbljanja političnega odločanja in odpravljanja bistvenih atributov politične reprezentance, saj postaja delovni človek neposredni nosilec družbenih funkcij."

O realnosti funkcioniranja delegatskega sistema je dejal: „Ključno vprašanje za razvoj delegatskega sistema so odnosi v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Pozitivni rezultati so zlasti opazni v tistih TOZD, v katerih so samoupravni odnosi že bolj razviti. Bistveno je tudi vprašanje koordiniranega sodelovanja delegacij z delegatsko bazo."

V svojem govoru se je dotaknil tudi vloge in funkcioniranja samoupravnih interesnih skupnosti ter med drugim dejal:

„Proces graditve samoupravnih interesnih skupnosti kot oblik neposredne in svobodne menjave dela, je glede na njihovo številnost in zapletenost novih odnosov še vedno prekratek, da bi se v družbeni praksi ustvarjale relacije, ki bi kompleksno potrjevale bistvo delegatskega sistema v njih. Kljub temu pa je bilo v kratkem času veliko doseženega."

Ob stoletnici „Rdečega prapora" so Kragujevčani podelili tovarišu Josipu Brozu Titu listino, v kateri pritrjujejo njegovi nesebični revolucionarni dejavnosti in sodelovanju pri razvoju socializma v naši državi.

Ob tej priložnosti so stotim mladim delavcem izročili partijske knjižice, na slavnostni akademiji, ki je bila v veliki hali zavodov Crvena zastava, pa je govoril tudi Dušan Petrović–Šane.

Zadnji dan dela, v ponedeljek 16. februarja, je bilo plenarno zasedanje, ki se je končalo s sprejetjem tradicionalnega sporočila samoupravljalcem.

–S. F.–

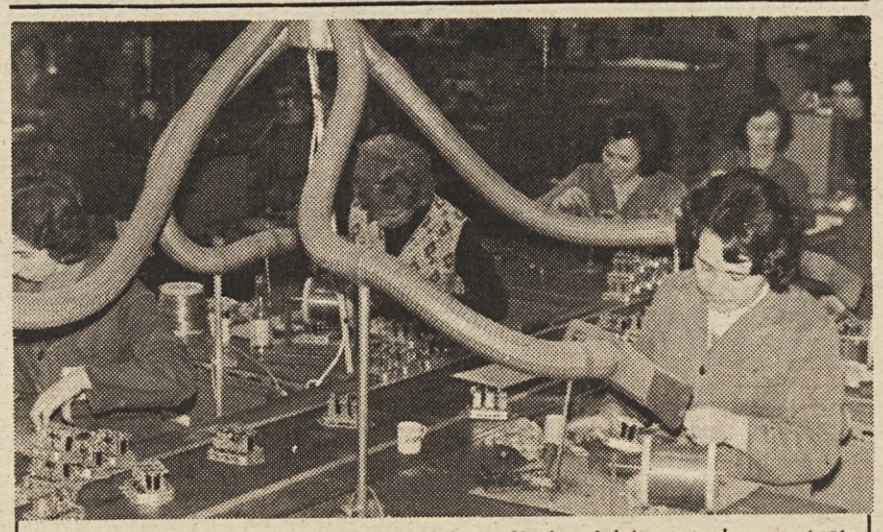

Anka Jevšček, Milijka Kerševan in Valerija Furlan delajo na traku napętostnega regulatorja v industriji avtoelektričnih izdelkov TOZD Generatorji in Elektromehanika (k sliki (k reportaži na 4 in 7 strani).

IEZE – TOZD BATERIJE ZMAJ

Plan za leto 1976

Delavski svet tovarne je na seji dne 26. 12. 75 razpravljal o predlogu gospodarskega plana za leto 1976. Iz tega predloga so razvidni osnovni pokazatelji, in sicer: količinski plan proizvodnje, ovrednoten po stalnih cenah, količinski plan prodaje, ovrednoten po bruto prodajnih cenah, plan realizacije in mase pokritja po skupinah izdelkov ter plan elementov poslovanja.

V obratu Ljubljana je predvidena za 12 % večja proizvodnja baterij v primerjavi z letom 1975, v obratu Šentvid pa za 9 %. Tako bomo proizvedli v Ljubljani: nekaj nad 34 milijonov baterij, v Šentvidu pa 1 milijon 400 baterij. Povečal se bo predvsem obseg proizvodnje super baterij R 14 in R 20, poleg tega pa bo v letošnjem letu stekla proizvodnja alkalnih baterij LR 6 in LR 14 in to od 1. aprila naprej že v dveh izmenah. V obratu Šentvid pa ne bomo več proizvajali manganovega dioksida za zunanje naročnike, temveč samo za potrebe tovarne. Že v drugem polletju 1975 je bila ukinjena proizvodnja 9 V baterij 6 F 22 in tako bo obrat Šentvid tudi v letu 1976 proizvajal le 9 V baterije – 6 AF 22.

Drugih sprememb proizvodnega programa v letu 1976 ni predvidenih in bo asortiman UTR baterij enak kot v letu 1975.

V planu prodaje je predvidoma prodaja nekaj nad 33 milijonov baterij ali za 9 % več kot v lanskem letu. Tako je planirana bruto realizacija iz prodaje baterij v višini din 114.153.00 din, iz prodaje ostalih izdelkov in trgovskega blaga pa din 15.324.860. Poleg tega je planiran tudi izvoz 2.000.000 baterij, za kar še nimamo sklenjenih pogodb in je ta plan le približen. V preteklem letu smo uspeli izvoziti približno okrog 2 milijona baterij.

Izdelan je tudi finančni plan iz katerega navajamo nekaj važnejših pokazateljev (v 000 din – v primerjavi z ocenjenimi podatki za leto 1975.

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je za letošnje leto planiran dokaj slab rezultat poslovanja in približno v enakem obsegu prodaje kot v preteklem letu. Prodajna cena naših izdelkov je predvidena enaka kot v letu 1975, dočim pa se obveznosti in stroški podjetja vsako leto večajo, poleg tega pa moramo zagotoviti primerno rast osebnih dohodkov v primerjavi s porastom življenjskih stroškov ter v skladu z družbenimi smernicami. Taka rast pa mora biti v skladu z rastjo produktivnosti. Zato si moramo vsi prizadevati, da se bomo izognili nepotrebnim stroškom in čim učinkoviteje porabili delovni čas. Višina stroškov namreč ni odvisna samo od zunanjih vplivov – porasta cen materialom in uslugam, pač pa tudi od vseh nas in sicer na ta način da štedimo pri porabi, skrbimo za čimanjši izmet, za čim boljšo kvaliteto izdelkov in drugo. Od vseh nas je torej odvisno, kako bomo gospodarili in kakšne rezultate poslovanja bomo dosegli v letu 1976.

Jožica Glažar

Dejavnost kadrovskega področja Elektromehanike

Zahteva po čimpopolnejši informiranosti delavcev nalaga dolžnost odgovornim osebam, da podajajo poročila o delu. V Iskri Elektromehaniki Kranj je običaj, da vsa področja v skupnih službah podajo letna poročila in programe dela.

Za delavce je verjetno najzanimivejše obravnavanje zadev s kadrovskega področja, kjer so prikazane zadeve in problemi, ki so jim najbližji.

Pričenjamo s poročilom o delu pravnega oddelka, seveda samo v tistem delu, za katerega menimo, da bo za bralce dovolj zanimiv.

Največji obseg dela je pri izdelavi osnutkov samoupravnih aktov; izdelani so bili naslednji osnutki, usklajeni s pripombami in predlogi:

– statuti za 17 temeljnih organizacij, izdelani po enotnem konceptu,
– statut za delovno skupnost skupnih služb,
– poslovnik o delu organov upravljanja za delovne in temeljne organizacije združenega dela,
– pravilnik o projektivni dejavnosti za izdelavo tehnične dokumentacije (ni še sprejet),
– sporazum o izobraževanju delavcev (še ni sprejet),
– pravilnik o delu samoupravne delavske kontrole (za delovno organizacijo in TOZD),
– samoupravni sporazum o razdelitvi sredstev, pravic in obveznosti med TOZD.

Sodelovali pa smo pri izdelavi naslednjih aktov:

– samoupravni sporazum o stanovanjskih zadevah,
– pravilnik o cenah,
– pravilnik o knjigovodstvu,
– samoupravni sporazum med proizvodnimi in prometnimi organizacijami skupno z Iskra Commerce,
– samoupravni sporazum o ustanovitvi delovne organizacije Iskra – poslovne stavbe,
– samoupravni sporazum o upravljanju skupnih poslovnih stavb ter drugih aktov v okviru ZP ISKRA.

Za konstituiranje delovne organizacije in vpis le-te v sodni register je bilo potrebno pripraviti preko 300 dokumentov in izpolniti ca. 180 obrazcev.

Za samoupravno področje je bilo potrebno pripraviti tudi pripombe, predloge in sklepe za samoupravne sporazume samoupravnih interesnih skupnosti za področje:

– elektrogospodarstva,
– vodnega gospodarstva,
– plinovodov,
– železniškega in luškega gospodarstva,
– za gradnjo cest v Ljubljani.

Za delovanje v okviru ZP ISKRA in SOZD EKI pa smo izvedli postopek za potrditev naslednjih aktov:

– samoupravni sporazum za ustanovitev SOZD EKI,
– spremembe samoupravnega sporazuma ZP ISKRA,
– samoupravni sporazum o razdelitvi premoženja IC,
– samoupravni sporazum o tipskih preizkusih in kvaliteti,
– samoupravni sporazum o inovacijski dejavnosti,
– samoupravni sporazum o financiranju izvozne dejavnosti.

V pravdnih zadevah smo bili toženi v 472 zadevah (od tega 463 mandatnih), tožili pa smo v 88 zadevah (od tega 85 mandatnih).

V teku zoper Iskro so še naslednje tožbe:

– za inovacijsko odškodnino 250.000,00 din,
– za razveljavitev vpisa izumitelja,
– zaradi poškodbe z našim strojem za vsoto 205.000 din,
– zaradi poškodbe pri delu za vsoto 150.000 din,
– pred Sodiščem združenega dela v Ljubljani zaradi prenizke ocene.

TOZD – MEHANIZMI LIPNICE

Nov izdelek

V tovarni mehanizmov v Lipici na Gorenjskem so v začetku tega leta začeli z redno proizvodnjo novega izdelka – časovnega števca ali kot mu drugače pravijo števca obratovalnih ur. Ta števec so v zastareli obliki izdelovali že preje, novi izdelek pa ima sodobnejšo obliko, najpomembnejša novost pa je vgrajeni mehanski indikator. Le-ta omogoča nadzor nad pravilnim delovanjem električnih 12, saj lahko z njim nadzorujemo delovanje vseh naprav, ki se napajane z napetostjo 220 V naprav.

Možnost uporabe števca, katerega tipska oznaka je HK 4B, je večstranska, saj lahko z njim nadzorujemo delovanje vseh naprav, ki se napajane z napetostjo 220 V 50 Hz. S časovnim števcem lahko, kot že rečeno, kontroliramo in odčrtamo obratovalne ure najrazličnejših naprav, kot na primer vse od televizijskih sprejemnikov in grelnikov za vodo do gorilcev pri centralni kurjavi oz. mešalcev za beton ali vodnih črpalk.

Števec ima standardizirano ohišje (72 x72 mm), njegova maloprodajna cena pa je 367.000 dinarjev.

INDUSTRIJA TELEKOMUNIKACIJ

Kako je z medsebojno poravnavo

Rezultati multilateralne kompenzacije za Industrijo telekomunikacij

Multilateralna kompenzacija je vsesplošna medsebojna poravnava terjatev in obveznosti med porabniki družbenih sredstev. Glede na naraščajočo nelikvidnost jugoslovanskega gospodarstva je lani izšel zvezni zakon o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev (Ur. list SFRJ, št. 60, december 1975). Tako je tudi DO Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko s sedežem v Kranju do roka, 27. 1. 1976, oddala prijave za medsebojno poravnavo obveznosti za 15 TOZD s skupnim žiro računom ter skupne službe. Pristojni službi SDK je predlagala terjatve do drugih DO, izvirajoče iz dolžniško-upniških razmerij. Tako so prijavili skupne obveznosti do upnikov v višini 107,500.073 ND, od česar pa je bilo realizirano 3,5 %. Toliko so dosedaj dolžniki poravnavali svoje obveznosti do delovne organizacije, ta pa znižala hkrati svoje skupne obveznosti do upnikov. Po zakonu s morajo OZD izdelati program poravnave obveznosti, ki v postopku kompenzacije še niso bile poravnane, do 10. 3. 1976. Na podlagi tega programa mora dati dolžnik upniku menico z avalom (garancijo), rok dospelosti pa je najkasneje 30. september 1976. Zakon natančno predvideva tudi načine in roke plačevanja med uporabniki družbenih sredstev v letu 1976.

Viktorija Budkovič-Rayyes

Tožba zoper enega od delavcev zaradi izselitve iz stanovanja je bila umaknjena zaradi spremembe zakona, ker je dopolnil 10 let delovnega staža.

V postopku zaradi gospodarskih prestopkov je bila delovna organizacija kaznovana z 20.000 din, odgovorna oseba pa s 1.000 din zaradi pomanjkanja rezervnih delov na tržišču.

Kršitve delovnih obveznosti

V letu 1975 je bilo vloženih skupno 295 prijav, to je nekaj več kot v letu 1974. Glede na nove določbe za-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Dnevni red 12. zasedanja skupščine ZP Iskra

V četrtek, 26. februarja 1976 bo 12. seja skupščine obravnavala naslednji DNEVNI RED:

1) Sklepanje o razpisu za volitve delegatov Skupščine ZP ISKRA. Poročevalec: Bogdan Mohor
2) Sklepanje o predlogu samoupravnega sporazuma o družbeno-ekonomskem razvoju ZP ISKRE za leto 1976. Poročevalec: Edvard Delopst
3) Inforamcija o programu za sprejemanje srednjeročnega plana ZP ISKRA Poročevalec: Erik Vrenko
4) Predlog organizacije zunanjetrgovinske mreže ter problematike in predlogi ukrepov kadrovskih rešitev v zunanji trgovini Poročevalec: Ilja Medič
5) Informacija o predvidenih akcijah v zvezi z 30-obletnico ISKRE Poročevalec: Jože Čebela
6) Informacija o sprejetju samoupravnih splošnih aktov ter o poteku sprejemanja samoupravnega sporazuma o mikroelektroniki in ISKRA INVEST SERVIS Poročevalec: Bogdan Mohor
7) Sklepanje o predlogu statutarnega sklepa za organiziranje področja za kadre in vodilnega delovnega mesta ZP – direktor področja za kadre Poročevalec: Marjan Žmavc
8) Sklepanje o odobritvi treh strokovnih delovnih mest za opravljanje skupnih poslov v SOZD EKI Poročevalec: Marjan Žmavc
9) Prošnja TOZD Pržan za pridobitev sredstev iz rezervnega sklada
10) Programska zasnova glasila ISKRE in določitev cene 1 izvoda glasila Poročevalec: Bogdan Mohor
11) Imenovanje delegatov v komisijo za razpis in imenovanje direktorja CAOP
Imenovanje novih članov v uredniški odbor „Tehničnih poročil industrije ISKRA."
12) Vprašanje delegatov.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE:

Logar Vladimir, l. r.

ŠIROKA POTROŠNJA

Kako dela splošni sektor

V splošnem sektorju Gospodinjskih aparatov v Škofji Loki nikoli ne zmanjka dela. Saj ravno ta služba opravlja tako raznoliko delo, da lahko rečemo, da njeno področje sploh nima ostro začrtanih meja. Kakor povsod je tudi v Škofji Loki splošni sektor fac totum.

Že med najinim razgovorom z vodjo sektorja tovarišico Anico Kapusovo je bilo mogoče slišati razgovore o vrsti problemov. Tako o prevozu na delo, stanovanjih, snažilkah in vratarjih. Delavci so se vrstili v pisarni in tovarišica Anica je s sodelavci reševala tekoča vprašanja.

Letos imajo v načrtu varčevalno akcijo za nakup stanovanj v blokih – etažno lastništvo. Ker pa ima precej delavcev zastavljene lastne hiše, bo treba tudi tu priskočiti na pomoč s posojili. Žal pa so namenska sredstva za stanovanjsko gradnjo daleč premajhna za kritje vseh potreb. Delavci so samoiniciativni, vendar zgolj z lastnimi sredstvi ni mogoče priti do svoje strehe in posojila, bodisi s strani TOZD ali banke so nujna. Poleg tega pa so delavci skupnih služb branže sprožili vprašanje, kje dobiti denar za njihova stanovanja. Povečanje prispevne stopnje gre v vsakem primeru v breme TOZD in treba se bo sporazumeti z njimi. Zadeva se zakomplicira še pri predpisih, ker je investiranje v stanovanja vezano na občinske meje, delavci skupnih služb pa so raztreseni tudi izven le-teh. V TOZD Gospodinjski aparati so pripravljeni pomagati, toda treba bo še marsikaj urediti in se dogovoriti tudi na ravni regij in republike.

Imajo tudi lastno menzo. Kuhajo jim v mestu, doma skuhajo le tople dodatke za tiste, ki ne jedo toplega obroka. Lani so regres za malice povišali po sindikani listi na 200 dinarjev in imajo zaposleni malico zastonj. Pri 400 zaposlenih razdelijo dnevno okrog 300 toplih obrokov. Dobijo pa se tudi klobase, hrenovke, mleko, jogurt in sir. Za žejne pa imajo na razpolago brezalkoholne pijače. Men-

(Nadaljevanje na 8. strani)

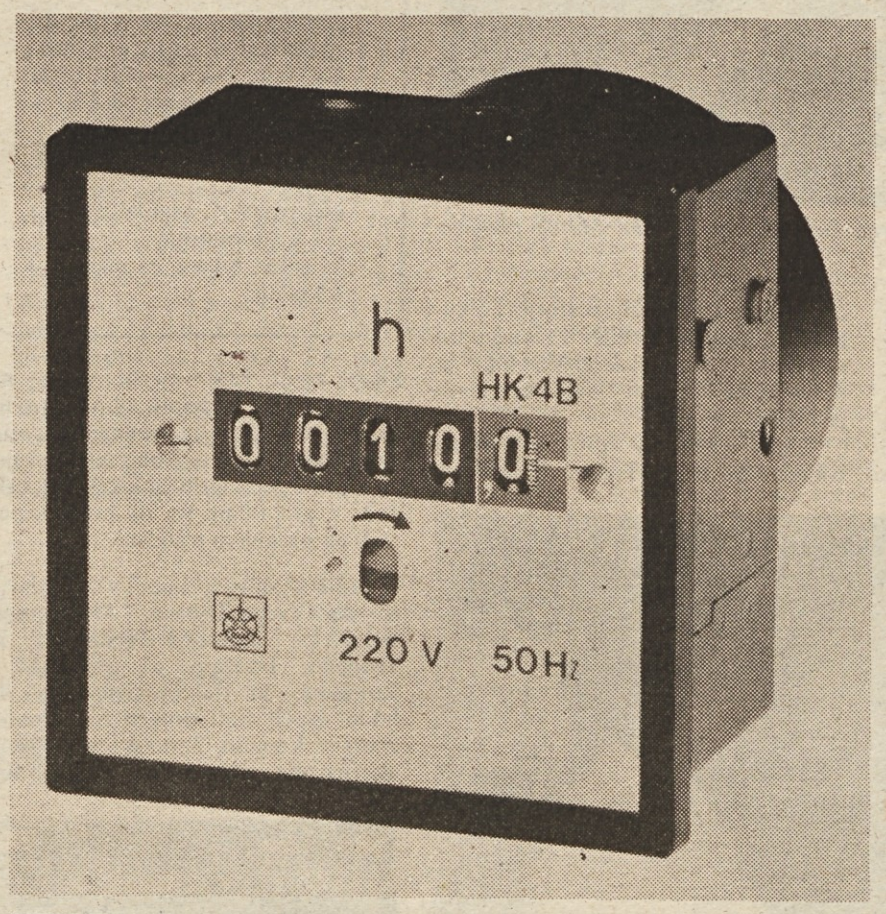

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v TOZD Keramika, n. sub. o., Iskra – IEZE

objavlja
prosto delovno mesto:

SEKRETAR TOZD

Za navedeno delovno mesto se zahteva višja izobrazba upravnopravne smeri z 2 leti prakse ter zavzetost v izgrajevanju samoupravnih socialističnih odnosov.
Pismene vloge s kratkim življenjepisom in dokazilom o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na: odbor za medsebojna razmerja TOZD Keramika, Pipanova pot 18, Ljubljana.
Možne kandidate vabimo na predhodni razgovor.

Odbor za medsebojna delovna razmerja skupnih služb ISKRA – ŠIROKA POTROŠNJA

razpisuje 2 prosti delovni mesti

1. **SAMOSTOJNI KORESPONDENT**
2. **TAJNICA SAMOUPRAVNIH ORGANOV IN SEKRETARIATA**

Pogoji pod 1.: Delovno mesto je v poslovnem centru Iskre, Trg revolucije 1. Ljubljana. Zahteva se srednja šola in zaželjena je praksa ali Administrativna šola in 2 leti prakse. Nastop službe takoj ali po dogovoru. OD po pravilniku.
Pogoji pod 2.: Delovno mesto je v Škofji Loki. Zahteva se srednješolska izobrazba, lahko začetnica ali administrativna šola in 2 leti prakse. Nastop službe takoj ali po dogovoru. OD po pravilniku.
Za obe mesti velja: Stanovanjni. Ponudbe pošljite in podrobnejše informacije dobite: Iskra – Široka potrošnja Kidričeva 66 (LTH) – 64220 Škofja Loka. Tel. 60-681

Obiskali smo Industrijo avtoelektričnih izdelkov, TOZD Generatorji in elektronika

Temeljna organizacija Generatorjev in elektronike je med srednjevelikimi v branži Avtoelektrika. V njej je zaposlenih 225 delavk in delavcev, od tega okoli 75 % žensk. Delo fizično ni težko, ker pa poteka zvečine ob tekočih trakovih je psihično dokaj utrudljivo. Kljub temu pa je zanimivo, da je mnogo delavk ob trakovih v tej TOZD zaposlenih tudi deset, petnajst in več let. V Generatorjih, kot pravijo skrajšano tej organizaciji, delajo razen v navijalnici tuljav le v eni izmeni.

IZ KRANJA V ŠEMPETER

Začetki proizvodnje avtoelektričnih izdelkov v Šempetru pri Novi Gorici segajo v leto 1959, ko so decembra tistega leta iz kranjske Elektromehanike prenesli tja del tovrstne proizvodnje. Sam začetek je bil v primerjavi s sedanjo Avtoelektriko precej skromen. Sprva

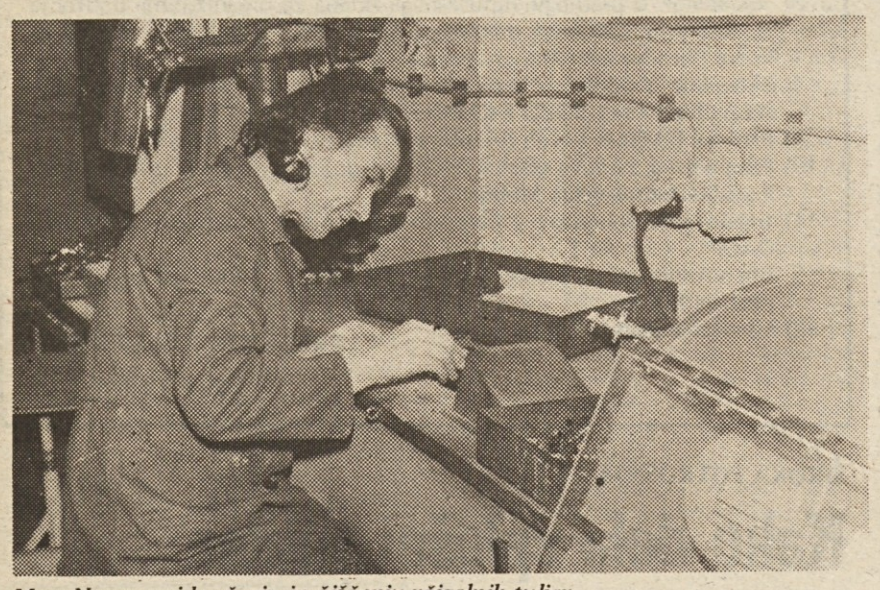

Mara Nemec pri brušenju in čiščenju vžigalnih tuljav.

so izdelovali diname, zaganjalnike in enosteberne regulatorje ter sestavljali magnetne vžigalnike, postopoma pa so jim Kranjčani pozneje odstopili tudi proizvodnjo zagonjalnika z močjo od 2,5 do 4 KM in nato še tristebernih regulatorjev. Nekako takrat so začeli izdelovati tudi vžigalne tuljave.

Sonja Milavec, Malči Velušček, Marija Gregorič in Zdenka Mihelj povijajo vžigalne tuljave za magnetni vžigalnik.

Proizvodnja je prva leta potekala v dveh skromnih dvoranah, v katerih je bilo zaposlenih le nekaj deset delavk in delavcev. Iz leta v leto se je to število večalo, razširili so tudi proizvodnjo, zaradi specializacije pa so tovarno razdelili na dva proizvodna

Klelija Cotič pri izdelavi elektronskega regulatorja za velike alternatorje.

obrata – obrat I. in obrat II.. V prvem so izdelovali diname in zaganjalnike, v drugem, ki je predhodnik sedanje temeljne organizacije Generatorji, pa so izdelovali in sestavljali avtomobilske vžigalne tuljave, magnetne vžigalnike za mopede in regulatorje za diname.

NASTANEK TOZD IN SPECIALIZACIJA

Na osnovi ustavnih določil se je obrat II pred dobrima dvema letoma organiziral kot TOZD. Zaradi velikega obsega proizvodnje in številnih artiklov ter v želji po nadaljnji specializaciji, se je kolektiv odločil za prenos proizvodnje vžigalnih tuljav v temeljno organizacijo Industrije Avtoelektrika v Bovcu, pozneje pa še za prenos proizvodnje magnetnih vžigalnikov v TOZD AET Tolmin.

V Generatorjih v Šempetru je tako ostala proizvodnja alternatorjev, regulatorjev, vžigalnih tuljav za magnetni vžigalnik ter oddelek elektronike in industrijski remont avtoelektričnih izdelkov.

Kljub delnemu prenosu proizvodnje v Bovec oz. Tolmin, se je obseg proizvodnje v Generatorjih lani precej povečal, in to pri skorajda istem številu zaposlenih. To povečanje gre predvsem na račun novo osvojenega izdelka alternatorja, ki ga zdaj izdelujejo že približno poldrugo leto.

OBSEŽNI NAČRTI

Za letos načrtujejo skoraj 50 % povečanje proizvodnje v primerjavi z letom 1975. Pri tem povečanju bo igral spet najpomembnejšo vlogo alternator, ki zaradi svojih tehničnih prednosti vse bolj v avtomobilski industriji zamenjuje dinamo. Pri tem pa ne gre zanemariti tudi povečanja proizvodnje regulatorjev za alternatorje, bodisi klasičnih elektromehanskih, bodisi najsodobnejših elektronskih.

V Generatorjih so izdelali tudi že srednjeročni program gospodarjenja. Po tem načrtu se bo obseg proizvodnje leta 1980 vrednostno povečal v primerjavi z letom 1974 za več kot trikrat.

Vsi ti načrti temeljijo v glavnem na povečanju sedanje proizvodnje ter osvojitvi novih tipov alternatorjev in njim ustreznih regulatorjev. Obseg proizvodnje želijo povečati predvsem z uvajanjem sodobnejše tehnologije in povečanjem produktivnosti, medtem ko naj bi se število zaposlenih v prihodnjih petih letih povečalo le za tretjino.

SPLOŠNI PODATKI

Sedež: Šempeter pri Novi Gorici
Branža: Industrija avtoelektričnih izdelkov
Zaposlenih: 225
Oddelki:
- linija alternatorjev
- linija regulatorjev
- linija elektronskih izdelkov
- linija vžigalnih tuljav za magnetni vžigalnik
- industrijski remont izdelkov

Poprečni OD lani: 2.800 dinarjev
Direktor: Peter Mivšek

PRAZNA SKLADIŠČA

Potrebe jugoslovanskega tržišča po izdelkih TOZD Generatorji in elektronika so tako velike, da jih v Šempetru, kljub vsem naporom še vedno ne morejo kriti v celoti. Z osvojitvijo novih izdelkov in povečanjem sedanje proizvodnje, bodo, kot predvidevajo, to v prihodnjih letih lahko storili; celo več – prepričani so, da bodo uspeli tudi na zunanjem tržišču.

TRENUTNO IZDELUJEJO

- alternator AAG 14 V 33A za osebne avtomobile
- alternator AAK 14 V 45A za osebne avtomobile
- alternator AAQ 24 V 55A za avtobuse
- izdelujejo tudi druge vrste alternatorjev, ki pa so izvedenke zgoraj naštetih izdelkov.
- regulatorje za vse vrste dinam, najbolj znan je regulator vrste NRE z napetostjo 12 V in z močjo od 130 – 300 W
- regulator ARA za 12 V alternatorje
- elektronske regulatorje za 24 V alternatorje
- vžigalne tuljave za magnetni vžigalnik

Njihovi največji kupci v Jugoslaviji so zdaj Crvena Zastava, TAM, Famos, Industrija motorjev Rakovica in Torpedo. Izvažajo pa predvsem v Romunijo in Italijo, upajo pa, da bodo uspeli tudi drugod na zahodu, zlasti v Franciji. Izvažajo v glavnem alternatorje za tovornjake in avtobuse.

Marija Čotar in Mila Bagon delata v navijalnici magnetnih vžigalnih tuljav.

Emil Primožič električno vari v zaščitni atmosferi statorske pakete za alternatorje.

CILJ – MANJŠI UVOZ

„Rad bi poudaril, da imamo zaradi ostrih restriktivnih uvoznih ukrepov velike probleme in težave zaradi uvoza reprodukcijskih materialov, katerih na domačem tržišču ni mogoče dobiti," je poudaril direktor TOZD GE Peter Mivšek in dodal, da so morali zaradi zastojev pri uvozu, zlasti lani, večkrat ustaviti proizvodnjo. V Generatorjih se bojijo, da se bodo s temi težavami srečevali tudi letos in v prihodnje. Zato so že zdaj namenili vso pozornost lastni proizvodnji tistih podsestavov, ki so jih doslej uvažali, njihovo proizvodnjo pa bi lahko osvojili doma.

To velja predvsem za usmernik alternatorja, ki vrednostno predstavlja največji del uvoza. Predvidoma bodo začeli izdelovati ta tehnično izredno zahtevni usmernik že v bližnji prihodnosti, pri tem pa računajo, da bo TOZD Polprevodniki iz Trbovelj v doglednem času le uspelo izdelati diode, ki bodo ustrezale kakovostnim zahtevam Avtoelektrike.

LASTEN RAZVOJ

Raziskovalno-razvojni oddelek ravno ne sodi v TOZD Generatorji, saj opravljajo v njem storitve za celotno branžo Avtoelektrike, deluje pa v okviru skupnih služb. V Generatorjih poudarjajo, da poteka sodelovanje med njimi in RR področjem izredno uspešno, dobro pa se zavedajo, da bi ga bilo treba še bolj okrepiti. „Lasten razvoj je predpogoj za uspešno proizvodnjo in gospodarjenje," poudarjajo

Vanda Ožbolt in Orlanda Gregorič preizkušata napetostne regulatorje.

v Generatorjih, „okrepiti pa bomo morali tudi druge tehnične službe, zlasti konstrukcijski oddelek in orodjarno.

MIKROELEKTRONIKA V GENERATORJIH

Gotovo je, da bo avtomobilska industrija potrebovala iz leta v leto več elektronskih izdelkov. V Generatorjih proizvajajo trenutno izdelke elektronike v diskretni tehniki, zavedajo pa se, da je prihodnost v mikroelektroniki. Prav zato računajo na tesno sodelovanje z oddelkom mikroelektronike, ki ga ustanavljamo na ravni združenega podjetja.

S proizvodnjo elektronskih izdelkov so v TOZD GE začeli leta 1975. Velik razmah te dejavnosti pričakujejo v naslednjih letih, ko bo elektronski regulator zamenjal klasičnega mehanskega. Ob tem velja omeniti, da postaja alternator s tranzistorskim regulatorjem zaključena celota in bi bilo

(Nadaljevanje na 7. strani)

Samoupravni sporazum o družbeno-ekonomskem razvoju ZP Iskra v letu 1976

PREDLOG

Na osnovi ustave SFRJ in predloga Zakona o osnovah družbenega planiranja SFRJ, s katerim se pogojuje nadaljnja krepitev samoupravnih socialističnih odnosov in uveljavitev samoupravnega planiranja kot temeljne ustavne vloge delavcev v organizacijah združenega dela ter upoštevajoč, da je leto 1976 prvo leto srednjeročnega plana 1976 – 1980, sprejemajo TOZD in DO, združene v SOZD ZP ISKRA

SAMOUPRAVNI SPORAZUM o družbeno-ekonomskem razvoju ZP ISKRA v letu 1976

I.

Ta samoupravni sporazum temelji na osnovah sistema samoupravnega planiranja, v katerem imajo delovni ljudje kot osnovni nosilci razširjene reprodukcije pravico in dolžnost samostojnega odločanja o politiki svojega ekonomsko–družbenega razvoja ter odgovornost oziroma obvezo medsebojnega usklajevanja in sporazumevanja glede sprejetih odločitev. Pristop k novemu načinu planiranja je bil v ZP ISKRA storjen s sočasnim planiranjem na nivoju TOZD, DO in OZD pri čemer so se v procesu medsebojnega usklajevanja zasnov in predvidevanj vseh nivojev ob sodelovanju strokovnih sodelavcev izoblikovala stališča o možnostih našega nadaljnjega razvoja ter naloge, ki jim je v 1976. letu potrebno posvetiti posebno pozornost. Naloge za naslednje leto so se v usklajevalnem postopku samoupravnega planiranja v TOZD, DO in SOZD, ki je potekal v obdobju september 1975 – januar 1976, oblikovale predvsem iz dveh osnov, in sicer:

– na osnovi ocen in analiz družbeno-gospodarskih gibanj in rezultatov TOZD, DO in SOZD ZP ISKRA v letu 1975 in

– na osnovi analiz možnosti, ki jih imajo TOZD, DO in SOZD ZP ISKRA zaradi svoje programske usmeritve, tržnih možnosti in dohodkovnih odnosov.

II.

OCENA DRUŽBENO – EKONOMSKIH GIBANJ V LETU 1975

Za leto 1975 so značilni neugodni trendi v gospodarskih dogajanjih doma in v svetu, ki so se močno odrazili na poslovnih rezultatih v ZP ISRA. Osnovna negativna značilnost je bila recesija na zunanjih trgih, ki je vplivala tudi na gospodarsko aktivnost pri nas. Dodatno je na zmanjšanje gospodarske rasti vplivalo tudi zmanjšano povpraševanje doma, kar se je odrazilo predvsem pri izdelkih široke potrošnje.

Vse te razmere so povzročile, da so bili polletni rezultati v letu 1975 dokaj nizki, kar je vzpodbudilo široke akcije, tako družbeno-političnih kot samoupravnih in strokovnih dejavnikov k prizadevanju za premagovanje teh težav. V zvezi s tem so bili v TOZD ZP ISKRA sprejeti akcijski programi za stabilizacijo in sanacijo gospodarskih razmer na osnovi katerih naj bi se približali k realizaciji začrtanih ciljev in nalog za leto 1975.

Akcijski programi so prav tako vzpodbudili k racionalnejšemu trošenju sredstev, iskanju notranjih rezerv in k ukrepanju za povečanje produktivnosti dela. Uspehi teh akcij so bili v drugem polletju 1975 že vidni, vendar ne v tolikšni meri, da bi se v celoti odrazili v dosežkih leta 1975, zato bo zlasti pomembno obdržati kontinuiteto delovanja akcijskih programov tudi v letu 1976.

Kljub neugodnim gospodarskim razmeram smo v letu 1975 dosegli zadovoljive rezultate. Ostali smo sicer pod predvidevanji za to leto, vendar so bila ta preoptimistična in nerealna. Z ozirom za leto 1974 je fizični obseg proizvodnje porasel za 15 %, produktivnost za 8 % in izvoz za 26 %. Težave, ki jih je povzročala nelikvidnost, vendar je uspelo na osnovi sprejetih stabilizacijskih ukrepov v drugi polovici leta 1975 ublažiti vpliv negativnih trendov.

V republiškem merilu je porast industrijske proizvodnje z ozirom na leto 1974 ocenjen na 5 %, medtem ko je pri produktivnosti in pri izvozu prišlo do stagnacije oz. padca.

Po posameznih pomembnejših dejavnostih je bilo naše gospodarjenje v letu 1975 naslednje:

proizvodnja

Gospodarska gibanja v letu 1975 niso pogojevala ugodne rasti industrijske proizvodnje. Po eni strani jo je hromilo povečevanje cen surovinam, po drugi pa slabšanje prodajnih možnosti in rastoča nelikvidnost, ki je otežkočala redno oskrbovanje proizvodnje s potrebnim repromaterialom. Neugodna gibanja so močneje prizadela proizvodnjo izdelkov za široko potrošnjo, ki zato ostaja pod nivojem leta 1974. Za izdelke investicijske potrošnje so bile razmere ugodnejše, kar se kaže tudi v doseženih rezultatih pri proizvodnji, ki znatno presegajo vrednosti iz preteklega leta.

tržne razmere

Prodaja na domačem trgu je potekala dokaj ugodno, do vidnejših zastojev je prišlo le pri izdelkih široke potrošnje, vendar so bila predvidevanja za leto 1975 za celotno Iskro presežena.

Izvoz je dosežen v vrednosti 60 mio dolarjev. Od tega je bilo prodano na zapadnih tržiščih 70 %, v DVR 8 % in v države SEV 22 %.

Uvoženo je bilo za 64 mio dolarjev repromateriala. V celokupni nabavi predstavlja uvoz 37 %, na domačih tržiščih pa je bilo nabavljeno 63 %, kar je s stališča zunanjetrgovinske bilance za nas neugodno in terja radikalno preusmeritev na domače dobavitelje surovin.

zaposleni in poprečni neto osebni dohodki

Večletni napori, še zlasti napori in ukrepi, ki so bili sprejeti v zvezi z zaposlovanjem v letu 1975, kažejo v tem letu postopno zajezitev zaposlovanja, saj smo zaposlili le 1. 250 novih delovnih moči in s tem dosegli letno poprečje 28.030 zaposlenih. Vsekakor preusmeritev k racionalnejšemu zaposlovanju ne more dati vidnejših rezultatov takoj v enem letu, zato bo skrb za racionalno zaposlovanje morala biti močno prisotna tudi v letu 1976 in v naslednjih letih.

Prav tako je še vedno prisotna neustrezna kvalifikacijska struktura, ki jo bo v srednjeročnem obdobju potrebno postopno zboljševati.

Poprečni neto osebni dohodki na zaposlenega so znašali 3.120 in so se nominalno povečali za 21,8 % z ozirom na leto 1974.

finančni rezultat

Celotni dohodek je bil dosežen v vrednosti 9.870 mio din, kar predstavlja 4 %-ni porast z ozirom na leto 1974, vendar tako celotni dohodek kot porabljena sredstva z letom 1974 niso povsem primerljivi, ker se je pred reorganizacijo v ZP Iskra, ki je bila izvedena v začetku leta 1975, izkazoval tu podvojen promet nekaterih postavk iz poslovanja Iskra Commerce in je šele pri dohodku oz. družbenem produktu možna realna primerjava. Dohodek je porasel za 18 %, družbeni produkt za 17 % in akumulacija za 2 %.

Gospodarska gibanja v letu 1975 niso pogojevala ugodne strukture celotnega dohodka. Zaradi poraslih cen repromaterialom so materialni stroški porasli močneje kot celotni dohodek in so povzročili, da dohodek in akumulacija nista dosegla predvidevanj za to leto.

Struktura celotnega dohodka je bila naslednja:

Celotni dohodek	100
Porabljena sredstva	77
Družbeni produkt	23
Dohodek	21
Bruto osebni dohodki	15
Akumulacija	4,4

obratna sredstva

Obratna sredstva so z ozirom na leto 1974 porasla močneje kot proizvodnja, kar pri zalogah predstavlja tako vrednostno povečanje zaradi zvišanih cen repromaterialom kot fizični porast vsled zmanjšanih prodajnih možnosti. Porast sredstev skupno s terjatvami je še višji zaradi poslabšane likvidnosti gospodarstva.

Na drugi strani so pri virih opazna prizadevanja za kvalitetno strukturo virov, zlasti v korist lastnih obratnih sredstev, ki so se od leta 1974 povečala za 36,7 %, vendar je spričo povečanja ostalih virov predvsem kratkoročnih kreditov, udeležba lastnih obratnih sredstev ostala nizka in bo potrebno s povečanimi napori za boljšo akumulativnost doseči večja vlaganja v obratna sredstva.

III.

DRUŽBENO–EKONOMSKI RAZVOJ V LETU 1976

Osnovni cilj v letu 1976 je nadaljevanje začetnih stabilizacijskih gibanj v letu 1975. V skladu s tem bo razvoj TOZD, DO in DOZD ZP ISKRA usmerjen v dinamičnost na kvalitetnih osnovah, zlasti na povečani produktivnosti dela in racionalnem trošenju sredstev na vseh nivojih. Poleg tega bo potrebno v letu 1976 kot prvem letu srednjeročnega plana razvoja v letih 1976-1980 zlasti s sprejetjem srednjeročnega družbeno-gospodarskega razvoja zagotoviti premike na področju programske usmeritve, rentabilnosti proizvodnih programov, racionalnejši porabi sredstev, povečanju produktivnosti, uravnovešenju zunanjetrgovinske bilance s povečevanjem izvoza in substitucijo uvoza. Prav tako bo potrebno nadaljevati z začrtano politiko zaposlovanja in zboljšanjem strukture zaposlenih, smotrnejšim nagrajevanjem po delu, vgrajevanju novih dohodkovnih odnosov med TOZD, povečanju akumulacije in s tem ustvarjanju pogojev za odločanje delovnih ljudi o razširjeni reprodukciji in zboljšanju življenjskih pogojev zaposlenih. Predložena usmeritev družbeno-ekonomskega razvoja sicer že v nekaterih dejavnostih nakazuje potrebe po spremembi na zgoraj navedenih področjih, vendar le v okviru možnosti, ki jih pogojuje letna usmeritev, dočim bo srednjeročna usmeritev 1976-1980 zagotoviti premike in zboljšanje gospodarjenja v celoti, Zato je potrebno že z letom 1976 zagotoviti po posameznih dejavnostih naslednje stopnje rasti:

proizvodnja

Na osnovi tržnih analiz se pričakuje nadaljnje ugodno gibanje na področju izdelkov investicijske potrošnje, predvsem velikih investicij ter manj pri izdelkih široke potrošnje, kjer na domačem trgu zaradi konkurence domačih in tujih proizvajalcev ni pričakovati večjih konjunkturnih izboljšav. Zato so se v ZP Iskra pri usklajevanju osnutkov planov za l. 1976 pokazala prizadevanja za ustavitev rasti deleža izdelkov široke potrošnje v strukturi proizvodnje ZP Iskra in za postopni preobrat k profesionalnemu delu proizvodnje. Iz usklajevalnega postopka izhaja, da bo proizvodnja za celotno ZP Iskra z ozirom na leto 1975 večja za 24,3 % in bo znašala 5.875 mio din, pri tem bodo deleži posameznih DO v proizvodnji ZP ISKRA v primerjavi s preteklim letom naslednji:

	1975	1976
ZP ISKRA	100	100
TELEKOMUNIKACIJE	39	37
ELEMENTI	12	12
ŠIROKA POTROŠNJA	15	15
AVTOMATIKA	16	16
AVTOELEKTRIKA	9	11
EMO	7	7
OSTALO	2	2

Za uspešno nadaljno rast in razvoj ZP ISKRA bi bilo potrebno že v letu 1976 in zlasti še s srednjeročnim planom pristopiti k nekaterim nalogam s konkretnimi akcijami, in sicer:

– verifikacija proizvodnih programov z vidika tehnične in tehnološke sodobnosti ter tržne zanimivosti

– izboljšanje kvalitete obstoječih proizvodov

– uvajanje novejših tehnik in tehnologij ter proizvodov, ki odpirajo nove možnosti uporabe

– vzpodbujanje raziskovalne dejavnosti, ki mora biti podrejena osnovnim strateškim ciljem ZP Iskra.

produktivnost

Organizacije ZP Iskra so si že v letu 1975 zastavile naloge za izboljšanje produktivnosti s sprejetjem sanacijskih in stabilizacijskih programov, na osnovi katerih je bil za leto 1975 dosežen relativen uspeh, kljub temu pa se v leto 1976 intenzivno prenaša naloga za doseganje večje produktivnosti dela in sredstev, ki naj ga vzpodbudi zlasti racionalno zaposlovanje, zboljšanje koriščenja delovnega časa in stimulativnejše oblike nagrajevanja. Prav tako bi bilo treba posvetiti večjo vlogo zboljšanju organizacije proizvodnje in uvajanju avtomatizacije.

Produktivnost na zaposlenega bo po predvidevanju v letu 1976 porasla za 19,7 %. Z zagotovitvijo tega porasta bi se temeljne organizacije ZP Iskra močno vključile v napore slovenskega gospodarstva za stabilizacijo gospodarskih razmer.

prodaja na domačem trgu

Prodaja na domačem trgu je za l. 1975 predvidena v skupni vrednosti 9.170 mio din. Zaradi obstoječe reprodukcijske soodvisnosti bo predvidoma 27 % te vrednosti realizirano med TOZD ZP Iskra in 73 % izven Iskre.

Upoštevajoč načrtovani porast proizvodnje za leto 1976 in zaloge gotovih izdelkov bo prodaja na domačem trgu izven Iskre v primerjavi z letom 1975 porasla za 23 %.

Predvideva se konjuktura pri profesionalnih programih, zato bo pri tem delu proizvodnje glavna naloga premagovanje naporov za skupno delovanje vseh dejavnikov reprodukcijskega procesa.

Pri prodaji izdelkov široke potrošnje pa bo potrebno povečati napore v smeri čimvečje prodaje obstoječih zalog in predvidene proizvodnje za leto 1976, kar naj bi se odrazilo v kvaliteti in dobro organizirani servisni službi. To bo omogočilo obdržati dosedanje deleže na trgu izdelkov široke potrošnje, kot prispevek k dolgoročni politiki pri tem delu proizvodnje pa je potrebno že v letu 1976 radikalneje pristopiti k ustvarjanju pogojev za večje prilagajanje izdelkov željam kupcev z ustrezno kvaliteto in s sodobnim designom.

Prodaja izdelkov na domačem trgu izven ZP Iskra bo po posameznih DO naslednja:

	1975	1976
ZP Iskra	100	100
Telekomunikacije	28	28
Elementi	6	6
Široka potrošnja	15	15
Avtomatika	12	12
Avtoelektrika	16	16
EMO	13	13
Iskra Commerce in ostalo	10	10

izvoz

Zagotovitev predvidene gospodarske oz. proizvodne rasti ZP Iskra zahteva povečanje izvoznega deleža v proizvodnji. Zato se za leto 1976 predvideva 22 % proizvodnje za izvoz, kar je v skladu z zaključki zunanjetrgovinske konference o nastopih ZP Iskra na zunanjih trgih, ki se je vršila ob koncu leta 1975. Poleg tega je potrebno v letošnjem letu izvesti še vrsto akcij za uspešno vključevanje v mednarodno delitev dela, in sicer:

– načrtni nastop v državah v razvoju, pri katerem je potrebno najti ustrezne oblike tudi za vključevanje inženiringov in za sodelovanje s tehnološkim in inovacijskim potencialom

– povečanje prizadevanj za zboljšanje kvalitete

– stimuliranje izvoza na osnovi sprejetega sporazuma, pri čemer se za leto 1976 po predlogu TOZD Zunanja trgovina I. Commerce določa višina prispevka za stimulacijo izvoza sprotno v dogovoru med TOZD v skladu s smernicami, ki jih bodo določali izvozni in uvozni zunanjetrgovinski instrumenti za to leto.

uvoz

V skladu s težnjami za zboljšanje zunanjetrgovinske bilance je za leto 1976 načrtovan pri nabavi premik od uvoženih k domačim materialom. V skupni nabavi bo uvoz znašal 31 % (lani 34 %), ostalo (69 %) bo nabavljeno pri domačih dobaviteljih.

Preusmeritev na domače dobavitelje je s stališča zunanjetrgovinske bilance zelo pozitivna in nujno potrebna. Zato bo v področje nabave potrebno vnesti dodatne napore, ki bodo usmerjeni v dogovarjanje s proizvajalci surovin glede cen in zlasti kvalitete, da zaradi substitucije uvoza ne bo utrpela škodo kvaliteta naših izdelkov.

Zunanjetrgovinska bilanca za leto 1976:

	1975	1976
Izvoz	59.961.000	76.528.000
Uvoz	63.764.000	72.833.000
Razlika	– 3.803.000	+ 3.695.000

zaposleni

V težnji za dvig produktivnosti se moramo držati načel racionalnega zaposlovanja tako glede števila kot kvalifikacijskih potreb. Predvidena rast zaposlenih za leto 1976 bo zato znašala 3, 9 %, s čemer bo ZP ISKRA sledila naporom zadnjih let, da se zajezi prekomerno in neracionalno zaposlovanje. Predlagana stopnja rasti zaposlenih je v skladu z Resolucijo o družbeno gospodarskem razvoju SRS za leto 1976 (stopnja 3 %) z ozirom na to, ker TOZD ISKRE tudi za naslednje leto ohranjajo propulzivne stopnje razvoja in načrtujejo višji porast proizvodnje, kot znaša poprečje slovenske industrije.

V letu 1976 kot vhodnem letu v naslednje srednjeročno obdobje bo poleg kratkoročnih akcij potrebno zavestneje pristopiti tudi k oblikovanju dolgoročne kadrovske politike ZP ISKRA, ki se bo odražala predvsem v naslednjih nalogah:

– oblikovanje ustrezne kadrovske politike v zvezi s pripravo osnov za profesionalizacijo tehnologij, avtomatizacijo in uvajanje moderne organizacije

– oblikovanje ustreznega sistema izobraževanja kadrov za zunanjetrgovinsko poslovanje

– izobraževanje ob delu

poprečni neto osebni dohodki

Načrtovani porast neto osebnega dohodka in s tem vsote bruto OD je v skladu s priporočili republiške resolucije za leto 1976 in je nižji od porasta družbenega proizvoda, dohodka in akumulacije, in sicer:

	Porast
družbeni proizvod	36
dohodek	36
akumulacija	39
popr. neto OD	20
produktivnost	20

V izvajanju politike nagrajevanja bo potrebno dosledneje upoštevati odvisnost rasti osebnih dohodkov od porasta produktivnosti in rezultatov poslovanja ter v internih aktih organizacij podrobneje izdelati določila Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke kovinske in elektro industrije SR Slovenije in kriterije, ki jih prinaša sindikalna lista.

finančni rezultat

V cilju za dosego večje reprodukcije sposobnosti TOZD bodo v letu 1976 povečane akcije za izvajanje ukrepov, ki so z akcijskimi in stabilizacijskimi programi bili sprejeti že v drugem polletju preteklega leta. Zato načrt za leto 1976 določa zboljšanje strukture celotnega dohodka v korist večje akumulativnosti, ki je pogojena s povečano ekonomičnostjo poslovanja.

Z letom 1976 preidemo v skladu z novim zakonom na ugotavljanje celotnega dohodka temeljnih organizacij združenega dela na osnovi plačane realizacije. Obračunavanje po novem zakonu bo v strukturi celotnega dohodka povzročilo spremembe, ki jih v tem obdobju ni možno v celoti predvideti, vendar bodo sprejeti ukrepi za postopno odpravo nelikvidnosti pogojevali boljši finančni rezultat in zboljšanje reprodukcijske moči gospodarstva.

Projekcija razmerij v celotnem dohodku za leto 1976 v primerjavi s preteklim letom je naslednja:

	Index 1976/1975	1975	Struktura 1976
Celotni dohodek	125	100	100
Porabljena sredstva	123	77	75
Družbeni produkt	136	23	25
Dohodek	136	21	23
Bruto osebni dohodki	130	15	15
Dobiček	145	2,4	2,8
Akumulacija	139	4,4	4.8

obratna sredstva

Za uspešno poslovanje v letu 1976

(Nadaljevanje na 6. strani)

Samoupravni sporazum o družbeno-ekonomskem razvoju ZP Iskra v letu 1976

(Nadljevanje s 5. strani)

bo potrebno zagotoviti tudi racionalnejše gospodarjenje z obratnimi sredstvi. Zato ta načrt predvideva relativno zmanjšanje v celotni strukturi zalog.

Pri repromaterialu so upoštevana prizadevanja za racionalnejše nabave kot jih poznamo iz preteklih obdobij, ob povečani skrbi za asortiment nabav.

Zaloge gotovih izdelkov bo potrebno zniževati z uspešno prodajo doma ter s povečanimi napori po ustreznejši kvaliteti in prilagoditvi proizvodov povpraševanju inozemskega kupca. Pri tem se računa tudi na učinek prejetega Samoupravnega sporazuma o stimuliranju izvozne dejavnosti v ZP ISKRA.

Za pretekla obdobja so tako za TOZD ZP ISKRA kot za ostale nosilce gospodarstva značilna močna vlaganja v nedovršeno proizvodnjo, ki jih s sanacijskimi in akcijskimi programi sprejeti ukrepi vse do zaključka leta 1975 niso uspeli povsem ublažiti. Zato bo borbo za znižanje nedovršene proizvodnje potrebno nadaljevati tudi v letu 1976.

Pri virih je potrebno stremeti predvsem k zboljšani strukturi v korist lastnih obratnih sredstev. Napori za povečano vlaganje so vidni že v letu 1976, na osnovi prizadevanj za učinkovito prodajo zalog pa si bomo za naslednje obdobje zagotovili večji priliv sredstev.

IV.

ZDRUŽEVANJE SREDSTEV ZA SKUPNE DEJAVNOSTI ZP ISKRA

Po določilih Samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela – ZP ISKRA združujejo temeljne organizacije združenega dela del svojih sredstev za opravljanje skupnih dejavnosti.

Za leto 1976 se po programih skupnih dejavnosti predvideva združevanje v vrednosti, ki predstavlja 1,6 % planiranega družbenega produkta za to leto.

Predlogi za združevanje sredstev za leto 1976 so v primerjavi z l. 1975 naslednji:

Namen združevanja	1975	Plan 1976	Indeks
I.			
1) Združevanje sredstev za Skupne službe (sekretariat skupščine, poslovodni organi ZP, splošni sektor Skupnih služb)	18.887.360	23.800.000	126,0
2) Združevanje sredstev za Elektrokovinsko industrijo (EKI)	(kvantifikacija še ni znana)		
3) Združevanje sredstev za KTD	3.440.000	2.600,000	75,6
4) Združevanje sredstev za SIL	1.020.000	1.370.000	134,3
5) Združevanje sredstev za INDOK	2.720.000	3.380.000	124,3
II.			
1) Sklad skupnih rezerv	5.000.000	5.000.000	100,0
2) Znanstveno-raziskovalni sklad	2.500,000	4.000.000	160,0
3) Sklad za nagrajevanje izrednih dosežkov	–	400.000	–
4) Marketing dejavnost	2.500.000	3.000.000	120,0
5) Osvajanje tujih tržišč	3.500.000	4.200.000	120,0
6) Kadrovska dejavnost	500.000	500.000	100,0
7) Inštitut za kakovost in metrologijo	–	1.375.000	–
I. in II. SKUPAJ	40.067.360	49.625.00	123,9

Opombe:

O združevanju sredstev za potrebe skupnih služb EKI (tč. I/2) bo potrebno razpravljati in sklepati naknadno z ozirom na to, da kvantifikacija še ni znana.

Sredstva za nagrajevanje izrednih dosežkov (tč. II/3) v predvideni vrednosti 400.000 din se bodo formirala šele na osnovi sprejetja ustreznega samoupravnega sporazuma.

Prav tako se bodo na osnovi posameznih samoupravnih sporazumov formirala sredstva za družbeno-politične organizacije, za počitniško skupnost, biro za štipendije in glasilo „Iskra" pri katerem se zneski pokrivajo s ceno proizvoda.

V.

TOZD, DO in SOZD ZP ISKRA se na podlagi Sporazuma o družbeno-ekonomskem razvoju ZP Iskra v l. 1976 obvezujejo, da bodo svoje poslovanje v tem letu usmerile k ustvaritvi ciljev, ki jih zajema ta sporazum. V zvezi s tem bodo strokovne službe v TOZD, DO in ZP v posameznih obračunskih obdobjih predložile poročilo o izvajanju nalog iz tega sporazuma in predlagale ukrepe za izvršitev dogovorjenih ciljev.

Priložen pregled kazalcev poslovanja v letu 1976. je sestavni del tega sporazuma.

Ljubljana, 23. januarja 1976.

GLAVNI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA ZP

v 000 din

	ZP ISKRA Ocena 1975	Plan 1976	Indeks
Proizvodnja	4.725.824	5.874,844	124,3
Poprečno število zaposlenih	28.030	29.116	103,9
Proizvodnja na zaposlenega	169,4	201,8	119,1
Izvoz v 000 dol.	59.961	76.528	127,6
Uvoz v 000 dol.	63.764	72.833	114,2
Celotni dohodek	9.867.372	12.372.025	125,4
Dohodek	2.053.733	2.797.569	136,2
Amortizacija po predpis.stop.	115.824	142.315	122,9
Amortizacija nad predpis.stop.	68.282	97.504	142,8
Bruto osebni dohodki	1.398.377	1.816.954	129,9
Poprečni neto OD na zaposlenega	3.120	3.757	120,4
Dobiček	156.755	349.716	223,1
Odpisi	84.837	–	–
Skupaj	241.592	349.716	144,8
Akumulacija	429.653	595.242	138,5
Zaloge materiala	819.330	939.662	114,5
Nedovršena proizvodnja	535.355	677.486	126,5
Zaloga gotovih izdelkov	547.162	656.786	120,0
Zaloga skupaj	1.901.847	2.273.934	119,6
Redni viri obratnih sredstev	3.043.359	3.273.414	107,6
Terjatve do kupcev	2.823.422	2.569.871	91,0
Obveznosti do dobaviteljev	2.205.185	1.837.536	83,3
Bruto dohodek	2.241.794	3.043.095	135,8
Bruto dohodek na zaposl.	80,0	104,5	130,6

x navedeni odpisi, s katerimi smo povečali dobiček, so izvedeni iz stanja 30. 9. 1975 v višini 60 %

xx v akumulacijo smo vzeli amortizacijo v celoti ter z odpisi povečan dobiček

Predlog dopolnitev samoupravnega sporazuma

Komisija za spremljanje samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov delavcev kovinske in elektro industrije SR Slovenije je pripravila predlog dopolnitev samoupravnega sporazuma, ki se nanaša na sindikalno listo za leto 1976. Predlagane spremembe naj bi na zborih delavcev obravnavali še v februarju zato, da bi jih s 1. marcem t.l. lahko začeli uporabljati. Določila Sindikalne liste leto 1976 je možno uporabljati šele takrat, ko so po ustreznem postopku postale sestavni del imenovanega samoupravnega sporazuma.

O sprejetju dopolnil sindikalne liste za leto 1976 je treba obvestiti komisijo, da bo lahko dopolnitve verificirala in določila rok veljavnosti in uporabnosti.

DOPOLNITEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O DELITVI DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV DELAVCEV KOVINSKE IN ELEKTRO-INDUSTRIJE TER PROIZVODNE OBRTI GLEDE NA DOLOČILA SINDIKALNE LISTE ZA LETO 1976

1. NAJNIŽJI OSEBNI DOHODEK

– v 12. členu se v drugem in petem odstavku doda pred besedo „v SR Sloveniji" še „v gospodarstvu"

2. OSEBNI DOHODEK PRIPRAVNIKOV

– v 20. členu se prva alineja delno spremeni in na novo glasi:

„– pripravniku s srednjo izobrazbo najmanj 60 % in največ 70 % poprečnega mesečnega OD na zaposlenega v SRS v preteklem letu."

– v drugi alineji se doda za besedo izobrazbo „najmanj 80 %"

– v tretji alineji se doda za besedo izobrazbo „najmanj 95%".

3. – 21. ČLEN SE SPREMENI IN NA NOVO GLASI:

„Za delo čez polni delovni čas, za nočno delo, za delo na dan nedelje in na dan zveznih in republiških praznikov ter za delo v deljenem delovnem času, gre delavcu poseben dodatek. Ti dodatki se med seboj ne izključujejo, razen dodatkov, določenih s členom 24. in 25. V tem primeru gre delavcu tisti dodatek, ki je višji. Dodatki se določijo na obračunsko osnovo osebnega dohodka, ki jo opredeljuje 17. člen tega sporazuma, ali na doseženo akontacijo osebnega dohodka, ki jo opredeljujejo 17., 19., 28. in 29. členi. V tem poglavju je urejeno tudi vprašanje nadomestil osebnega dohodka za čas bolezni ter ovrednotenje delovne dobe in stalnosti."

Podpisnice se obvezujejo, da bodo najkasneje do pričetka leta 1977 poenotile obračun v tem smislu, da bodo kot osnovo jemale obračunsko osnovo osebnega dohodka in ne akontacijo osebnega dohodka.

Za prvim odstavkom 22. člena se dodajo nove določbe, ki se glasijo:

„Sindikalne organizacije in njihovi organi se bodo zavzemali za to, da individualni poslovodni organi ter drugi vodilni in vodstveni delavci v temeljnih ter drugih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih ne bodo prejemali plačila prek polnega delovnega časa (nadurno delo), ker je plačilo za to delo že zajeto v osebnem dohodku ovrednotenega delovnega mesta, na katerem tak delavec dela. Izjemno je možno plačilo za tako delo le v primeru, ko pristojni samoupravni organ tako sklene za vsako delo posebej.

Podpisnice morajo v svojih internih aktih določiti osnove in merila za obračun osebnih dohodkov za čas dežurstva in stalne pripravljenosti in to v primerih, ko je organizacija take aktivnosti potrebna, oz. že uvedena.

Osnovne organizacije sindikata podpisnic morajo zahtevati, da se ob sprejemanju periodičnih obračunov obravnavajo razlogi in obseg uvedbe, realizacijo in obračun osebnih dohodkov za nadurno delo.

4. NOČNO DELO

– v 23. členu se za prvim odstavkom doda novi odstavek, ki se glasi: „Če udeleženka tega sporazuma določi dodatek za nočno delo v enakem denarnem znesku za vse delavce, se v prvem odstavku tega člena predvideni odstotek uporabi za izračun skupnega zneska, namenjenega za dodatek za nočno delo."

5. DELO NA DAN NEDELJE

– v 24. členu se doda v prvi vrsti za besedo delavcu: „najmanj 35 % in največ"

– v 24. členu se doda nov odstavek, ki se glasi: „Če udeleženka tega sporazuma določi dodatek za delo na dan nedelje v enakem denarnem znesku za vse delavce, se v prvem odstavku tega člena predvideni odstotek uporabi za izračun skupnega zneska, namenjenega za dodatke za delo na dan nedelje."

6. DELO NA DAN PRAZNIKA

– v 25. členu se za prvi odstavek doda novi odstavek, ki se glasi: „Če udeleženka tega sporazuma določi dodatek za delo na dan zveznega, ali republiškega praznika v enakem denarnem znesku za vse delavce, se v prvem odstavku te točke predvideni odstotek uporabi za izračun skupnega zneska, namenjenega za dodatke za delo na dan praznika."

7. DELJEN DELOVNI ČAS

– 26. člen se spremeni in na novo glasi: „Udeleženke sporazuma lahko v svojih samoupravnih sporazumih o delitvi dohodka in osebnih dohodkov določijo poseben dodatek za deljen delovni čas, ki znaša največ do 320 din mesečno bruto, če traja prekinitev dnevnega delovnega časa več kot eno uro in največ do 640 din mesečno bruto, če traja prekinitev dve uri, ali več. Če udeleženka tega sporazuma določi dodatek za deljen delovni čas v enakem denarnem znesku za vse delavce, se predhodno predvideni znesek uporabi za izračun skupnega zneska namenjenega za dodatke za deljen delovni čas. Ta dodatek pripada tudi učencem v gospodarstvu in študentom in dijakom na praksi."

8. NADOMESTILO OSEBNEGA DOHODKA ZA ČAS BOLEZNI

– 27. člen se spremeni in na novo glasi:

„Nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni znaša 90 % mesečnega poprečnega OD delavca, izplačanega v preteklem koledarskem letu. Osnova za obračun nadomestila se valorizira vsake tri mesece na podlagi statističnih podatkov o gibanju osebnih dohodkov v gospodarstvu v SR Sloveniji, v taki višini, kot bo to ugotovila in objavila zdravstvena skupnost Slovenije v prilogi Delavske enotnosti – Vzajemnosti.

Nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni od prvega dneva bolezni dalje je lahko določeno v drugačnem odstotku le v tistih primerih, ki jih določa zakon."

Osnovne organizacije sindikata podpisnic se morajo zavzemati za učinkovito kontrolo in za odpravljanje zlorab tega nadomestila, kakor tudi za odpravljanje vzrokov izostankov zaradi bolezni.

9. OVREDNOTENJE DELOVNE DOBE

– naslov se spremeni in glasi:

„OBLIKA OSEBNEGA DOHODKA PO VLOŽENEM MINULEM DELU"

– v 28. členu se prvi stavek spremeni in na novo glasi: „Najvišji odstotek obračunske osnove mesečnega osebnega dohodka ali dosežene akontacije OD za vrednotenje minulega dela znaša:

– v 28. členu se nad procentualno kolono dodatka prav tako doda za obračunske osnove: „ali dosežene akontacije OD"

– v 28. členu se pred zadnjim odstavkom doda nov odstavek, ki se glasi: „Del osebnega dohodka po delovni dobi po navedeni lestvici ne gre upokojencem, ki so se upokojili s polno pokojninsko dobo, pa so si ponovno pridobili lastnost delavca v združenem delu ter prejemajo pokojnino."

10. OVREDNOTENJE STALNOSTI

– v 29. členu – Ovrednotenje stalnosti – se spremeni naslov in se na novo glasi:

„DODATEK ZA OMEJEVANJE FLUKTUACIJE"

– v 29. členu se črtata zadnji dve vrsti in se glase:

„Ta dodatek ne more presegati 5 % obračunske osnove, ali dosežene akontacije OD delavca.."

11. PREJEMKI IN IZDATKI, KI ŠTEJEJO MED POSLOVNE STROŠKE

– 30. člen se v celoti spremeni in na novo glasi:

„DNEVNICE ZA SLUŽBENA POTOVANJA V DRŽAVI TER STROŠKI PRENOČEVANJA"

Dnevnice so za vse delavce enake. Dnevnica znaša:

– za čas odsotnosti od 8 – 12 ur največ 96 din;

– za čas odsotnosti 12 ur največ 150 din.

Stroški prenočevanja na podlagi računa se krijejo največ do 170 din. V primeru, da delavec za prenočevanje ne predloži računa, mu gre za prenočevanje 75 din za noč.

Za čas odsotnosti od 6 – 8 ur lahko znaša dnevnica največ 50 din. Do znižane dnevnice so upravičeni delavci, ki nastopijo službena potovanja vsaj dve uri pred pričetkom svojega rednega delovnega časa, ali pa ga končajo vsaj dve uri po preteku svojega rednega delovnega časa.

Dnevnice in stroški prenočevanja gredo pod enakimi pogoji tudi učencem poklicnih šol in učencem v gospodarstvu ter študentom in dijakom na praksi."

– v 31. členu se doda nov odstavek, ki se glasi: „Udeleženke tega sporazuma, ki so pri svojem poslovanju vezane tudi na maloobmejni promet, določijo v svojem samoupravnem sporazumu višino dnevnice za potovanje v maloobmejnem prometu, ki traja manj kot 8 ur."

12. TERENSKI DODATEK

– v 33. členu se drugi odstavek spremeni in na novo glasi: „Terenski dodatek znaša največ 70 din na dan. Terenski dodatek gre delavcu v primerih, ko sta organizirana hrana, ali prenočišče, oz. oboje na terenu, sicer ima delavec pravico do dnevnice po 30. členu tega sporazuma. Terenski dodatek in dnevnica se med seboj izključujeta."

13. NADOMESTILO ZA LOČENO ŽIVLJENJE

– v 24. členu se spremeni znesek iz 1200 din na „1250 din"

14. POVRAČILO STROŠKOV ZA PREVOZ OZ. PRIHOD NA DELO

– v 35. členu se spremeni znesek iz 30 na „40 din"

15. REGRES ZA PREHRANO MED DELOM

– 37. člen se v celoti spremeni in na novo glasi:

„Udeleženke sporazuma si morajo prizadevati, da delavcem zagotovijo organizirano prehrano med delom, lahko tudi po pogodbi z ustreznim obratom druge organizacije združenega dela. Udeleženke regresirajo prehrano med delom, upoštevajoč pri tem pogoje in težavnost dela, največ v višini do 250 din mesečno na delavca.

Izjemno se lahko delavcem, ki jim zaradi narave dela ni možno organizirati prehrane, regresira prehrana v obliki vrednostnih bonov za živila, v enaki višini kot drugim delavcem. Soglasje za regresiranje prehrane v obliki vrednostnih bonov daje za določen čas občinski svet ZSS, po predhodnem pismenem mnenju Republiškega odbora sindikata, upoštevajoč pri tem dogovorjene kriterije. V obliki vrednostnih bonov se regresira prehrana tudi delavcem, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano, in če take prehrane ni mogoče zagotoviti na delu.

Do regresa za prehrano so upravičeni tudi učenci poklicnih šol in učenci v gospodarstvu, ter študentje in dijaki na praksi in drugi, ki delajo deljen, ali skrajšan delovni čas. Regresa za prehrano v nobenem primeru ni mogoče dajati v gotovini.

Do regresa za prehrano niso upravičeni delavci in druge osebe, navedene v tej točki za tiste dneve, ko niso na delu, t. j. v času dopusta, bolniškega staleža, službenega potovanja in prostih dni."

16. SPODBUJANJE IN ORGANIZIRANJE INOVACIJSKE DEJAVNOSTI V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

– za zadnjim odstavkom 38. člena se doda:

„– v vsakoletnih gospodarskih načrtih predvideti sredstva za financiranje inovacij;

– uvedli poleg odškodnin oz. nagrad različne oblike moralnih priznanj, posebno uspešnim avtorjem pa naj organizacija združenega dela nudi še druge ugodnosti (izredni plačan dopust, podelitev štipendije, izpopolnjevanje v stroki in podobno);

– določiti evidentiranje vseh vrst stroškov in ekonomskih učinkov inventivne dejavnosti ter spremljanje njihovih praktičnih učinkov;

– določili postopek in način evidentiranja, obravnavanja in uveljavljanja inventivnih predlogov;

– spodbudili interes pri delavcih za inventivno dejavnost prek internih glasil in drugih oblik javnega obveščanja.

17. NAGRADE ŠTUDENTOM IN UČENCEM NA PRAKSI

– 41. člen se v celoti spremeni in na novo glasi:

„Nagrade študentom in učencem za obvezno prakso ne smejo biti nižje od 720 din mesečno in ne višje od 60 % poprečnega neto OD v SR Sloveniji v preteklem letu. Konkretno višino nagrade določijo udeleženci v svojih splošnih aktih.

Te nagrade ne izključujejo štipendij. Osebni prejemki, ki jih udeleženke izplačujejo študentom in učencem, ki niso na obvezni praksi, za njihovo delo v času šolskih počitnic, se štejejo za sredstva osebne porabe, kot so določena v samoupravnih sporazumih."

18. NAGRADE UČENCEM POKLICNIH ŠOL IN UČENCEM Z UČNO POGODBO

– 42. člen se v celoti spremeni in na novo glasi:

„Nagrade učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo pripadajo, vse leto tudi v času šolskih počitnic in v času odsotnosti zaradi bolezni.

Nagrade znašajo najmanj:

– v prvem letniku 720 (neto)
– v drugem letniku 840 din (neto)
– v tretjem letniku 1000 din (neto)

(Nadaljevanje na 7. strani)

OBISKALI SMO INDUSTRIJO AVTOELEKTRIKA – TOZD GENERATORJI IN ELEKTRONIKA

(Nadaljevanje s 4. strani)

zato umestno, da bi celoten izdelek proizvajal na enem mestu.

Čeprav so njihovi alternatorji, regulatorji in drugi izdelki izredno iskani, pa v Generatorjih še vedno niso zadovoljni s kakovostjo. Menijo, da bi bila

Verena Peršolja dela v končni kontroli enostebernega regulatorja.

lahko le-ta še dosti boljša, če bi odpravili določene lastne slabosti in če bi na tržišču – domačem in tujem – lahko kupili kakovostnejši reprodukcijski material in podsestavne dele. Prav letos bodo skušali odpraviti različne lastne slabosti, pri nakupu repromaterialov in polizdelkov pa se bodo preusmerili na tiste prodajalce, ki jim bodo lahko zagotovili dobro blago.

Ničkaj preveč tudi niso zadovoljni z lastno inovacijsko dejavnostjo poudarjajo pa, da bo to področje zdaj po sprejetju samoupravnega sporazuma, tudi pri njih bolj zaživelo. Menijo, da bo ta sporazum vzpodbudil novatorstvo v njihovem kolektivu, predvsem s tem, ko bo skrajšal dosedanji „mukotrpni postopek" med novatorjem in tistimi, ki odločajo o reali-

Rozi Prijor privija nosilec krtačk na traku velikega alternatorja.

Evgen Volk kontrolira alternatorje.

zaradi večanja tempa proizvodnje postali utesnjeni, hkrati pa ne ustrezajo več zahtevam sodobne tehnologije in pogojem dela, pa tudi varnosti pri delu ne več.

Načrte za novo sodobno dvorano so že naredili in če jim bo uspelo, se bodo v nove prostore, preselili čez kakšni dve leti. Da bi lahko uresničili srednjeročni načrt proizvodnje do leta 1980, bi morali kupiti tudi več sodobnih strojev, saj je njihov sedanji strojni park z redkimi izjemami že precej zastarel, zaradi številnih ozkih grl pa ne morejo delati tako, kot bi želeli.

Upravičeno upajo, da se jim bodo vse te želje uresničile, konec koncev pa so lahko optimisti, saj so rezultati njihovega dela porok za utemeljenost investicije.

Lado Drobež

zaciji določenega koristnega predloga, tehnične izboljšave, izuma ipd.

KDAJ NOVI PROSTORI?

Delovni prostori TOZD GE so bili pred leti za takratne razmere še kar sodobni in prostorni, sčasoma pa so

PREDLOG DOPOLNITEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

(Nadaljevanje s 6. strani)

Udeleženke lahko določijo po merilih v svojih samoupravnih splošnih aktih še dodatne nagrade, odvisno od učenčevega uspeha in sicer v času praktičnega pouka po doseženem učinku, v času teoretičnega pouka pa po doseženem učnem uspehu.

Nagrada – obvezna in dodatna skupaj – ne sme presegati najnižjega OD iz 12. člena tega sporazuma.

Razmerje med denarno nagrado in izdatki za prehrano in stanovanje določa ustrezni organ občinske skupščine v skladu z zakonom.

Določilo te točke je v letu 1976 prehodno in se uporablja, dokler ne bodo ti učenci v celoti vključeni v sistem štipendiranja."

19. STANOVANJSKA IZGRADNJA

– na koncu 43. člena se pika spremeni v podpičje in doda naslednje besedilo:

„v tem je zajetih tudi najmanj 0,3 % za gradnjo dijaških in študentskih domov, razen, če podpisnice sporazuma ne zagotavljajo teh sredstev v vsaj enakem znesku iz drugih virov."

20. IZOBRAŽEVANJE

– v 44. členu se v prvem odstavku pika spremeni v vejico in doda naslednje besedilo:

„ena tretjina sredstev od 1,5 % bruto OD pa se združuje v sklad štipendiranja na ravni občine."

21. REGRES ZA LETNI DOPUST

– v 46. členu se številka 900 spremeni v 1000 in številka 1100 v 1200."

22. ODPRAVNINA

– Naslov se spremeni in glasi:

„NAGRADE ZA DELO OB ODHODU V POKOJ"

– prvi odstavek 48. člena se spremeni in na novo glasi:

„Nagrada ob odhodu delavca v pokoj znaša najmanj dva, ali največ tri neto poprečne osebne dohodke na zaposlenena v SR Sloveniji v preteklem letu, ki ga objavi Zavod SR Slovenije za statistiko. Tako oblikovana sredstva se povečajo za obvezne dajatve."

23. NADOMESTILA OSEBNEGA DOHODKA ZA DELO V ČASU UDELEŽBE NA MLADINSKIH DELOVNIH AKCIJAH

– za 29. členom se doda nov člen 29 a, ki se glasi:

„Osnovne organizacije sindikata se morajo zavzemati, da bodo podpisnice tega sporazuma v svojih splošnih aktih določile pogoje in višino nadomestila OD delavcem za čas udeležbe na mladinskih delovnih akcijah, ki naj bodo vsklajeni na ravni občine. TOZD oz. OZD naj se glede udeležbe svojih članov na mladinskih delovnih akcijah dogovore z iniciatorji le-teh." Ljubljana, 30. 1. 1976

SKUPNA KOMISIJA

In memoriam Tone Peklaj

Po kratkotrajni zahrbtni bolezni nas je za vedno zapustil naš vzoren sodelavec Tone Peklaj. Sicer smo slutili, da je bilo njegovo zdravje ogroženo, vendar še danes ne moremo razumeti, da ga je neslutena bolezen ob veliki želji po delu in veselju do življenja, uspela streti v tako kratkem času.

Rodil se je pred 64. leti v Ljubljani in že v zgodnji mladosti občutil kruto resničnost vsakdanjega življenja, saj si je moral že s 14 leti služiti svoj kruh. V letu 1962 ga je pot pripeljala v Iskro, kjer je začel kot kurir v takratni Prodajno servisni organizaciji. Njegove sposobnosti in prizadevanja so pokazala, da je preraščal obseg tega dela, zato je že po dveh letih prevzel delo receptorja.

Delo je opravljal disciplinirano, vestno in dostojanstveno ter bil v vsakem trenutku pripravljen postreči z vsakovrstnimi informacijami zaposlenim in poslovnim prijateljem.

Ko je leta 1972 odšel v zasluženi pokoj, nismo mogli pogrešati njegove vitalnosti in njegovega prirojenega smisla za red in disciplino, zato smo ga v obojestransko zadovoljstvo ponovno povabili na delo, vendar je sodelovanje trajalo le kratek čas, saj ga je kruta usoda prerano iztrgala iz naših vrst.

S Tonetovim odhodom smo izgubili delavnega, vedrega in nasmejanega sodelavca in prav takšnega ga bomo pogrešali sodelavci IPS, vsi znanci in prijatelji.

Sodelavci IPS

Nova zvezna zakona o poslovanju

Zvezna skupščina je 24. decembra 1975 izglasovala dva nova pomembna zakona (Uradni list SFRJ 60/75):

a) zakon o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev in

b) zakon o ugotavljanju in obračunavanju celotnega dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela.

Nova zakona predvidevata bistveno nove elemente poslovanja. Povečal se bo tudi krog udeležencev v poslovanju z dokumenti novega sistema. Spremenil se bo sistem ugotavljanja dohodka. Prehod na novi sistem bo zelo težaven. Zaradi teh in še drugih učinkov bosta oba zakonca obravnavana v vseh strokovnih, samoupravnih in političnih strukturah, od zveze do temeljnih organizacij združenega dela.

Uvaja se nov sistem za ugotavljanje skupnega dohodka, ki se razlikuje od dosedanjega po fakturirani realizaciji. Objektivnih razlogov za prehod na nov sistem je več. Menijo, da je bila glavna pomanjkljivost dosedanjega sistema, da je omogočal ustvarjanje nepokrite porabe. Prekomerna poraba je osnovni vzrok za nelikvidnost in inflacijo. Porabimo več, kot proizvedemo. Novi sistem dovoljuje prodajo izdelkov samo za denar, ali za dokumente plačilnega prometa: ček, menico z avalom banke, akreditivom itd. Novi sistem bo tako tudi doprinesel k ustavitvi inflacijskih tokov.

Nelikvidnost se pri nas pojavlja v različnih oblikah, vendar jo največkrat zasledimo v naslednjih dveh:

1. pomanjkanje likvidnih sredstev za zadovoljitev vseh tekočih obveznosti, organizacije imajo večkrat v letu blokiran žiro račun.

2. neprestano se povečuje masa medsebojnih dolgov, povečujejo se nelikvidna sredstva vezana pri kupcih.

V preteklosti je bilo sprejetih že več ukrepov in zakonov, da bi ublažili nelikvidnost. Npr.: zakon v pokrivanju izgub delovnih organizacij, da ne bi bile take organizacije vir nelikvidnosti. Zakon o zavarovanju stalnih obratnih sredstev. Osnovni namen tega zakona je bil, da so vlaganja v obratna sredstva enakovredna vlaganjem v investiranje osnovnih sredstev. Sprejet je bil tudi zakon, da se popravi finančni rezultat za vse obveznosti, ki so daljše od določenega roka. Zadnji zakon ni rodil pravih sadov, ker so medsebojne obveznosti še neprestano naraščale.

S temi zakoni pa še ni bil rešen osnovni problem: prevelika nepokrita poraba. Še vedno se lahko kupuje brez denarnih sredstev, ali ustreznih plačilnih dokumentov. Zato je bilo nujno potrebno izdelati nov sistem, ki bi to preprečeval.

Novi sistem mora zagotoviti naslednje cilje:

1. vzpostaviti mora take poslovne odnose, da bo dohodek prikazan samo z realizacijo blaga z vnovčljivimi dokumenti, ali denarjem. To pomeni, da mora sistem vzpodbujati prodajalca, da bo prodal svoje izdelke samo plačilno sposobnim kupcem.

V ugotavljenem dohodku se ne sme obračunati terjatev, ki niso pokrite s plačilnimi instrumenti, ki jih predpisuje zakon.

2. obračunski sistem, ki je osnovan na realnem dohodku, bo zmanjševal upniško-dolžinske terjatve in vplival posebno na zmanjšanje razlik med upniki in dolžniki v gospodarstvu, kar bo rodilo raznovrstne učinke:

a) ostajal bo večji del sredstev, namenjen za razširjeno reprodukcijo.

b) zmanjšal se bo obseg kreditov, s katerimi gospodarstvo financira sfero splošne in skupne porabe,

c) delovni ljudje bodo lahko v svojih temeljnih organizacijah resnično razpolagali z ustvarjenim dohodkom, ki jim na osnovi njihovega dela resnično pripada.

Za prehod na nov sistem so bili sprejeti naslednji prehodni ukrepi in zakoni:

1. izdan je bil predpis, da je treba vskladiti vse terjatve med upniki in dolžniki. Vse nevsklajene obveznosti do konca leta 1975 je treba 100 % odpisati. V SFRJ je bilo ob koncu leta 1975 vseh medsebojnih obveznosti za 270 milijard dinarjev, od tega je nepriznanih dolgov za 43 milijard in od te vsote 11 milijard latentnih izgub, ki jih dolžniki sploh nimajo registriranih. Cilj vsklajevanja je prav razčiščevanje takih primerov, da bo mogoče s čistimi računi preiti na multilateralno kompenzacijo;

2. sprejet je bil zakon o obveznem pokritju sredstev za investicije, ker je bilo na tem področju največ nepokrite porabe. Razčiščeni so bili mnogi problemi, ki so nastali v prejšnjem obdobju in bodo tako investicije prešle v realne okvire. Hkrati so bili s tem zakonom tudi v praksi preizkušeni vsi instrumenti novega plačilnega sistema;

3. do 25. januarja so morale vse delovne organizacije prijaviti SDK svoje obveznosti za multilateralno kompenzacijo. Služba družbenega knjigovodstva pa je morala do 10. 2. 1976 obvestiti vse prizadete. Značilno za to kompenzacijo je, da so vanjo vključene tudi nekatere negospodarske dejavnosti, kot npr.: zdravstvo. V predvidenem roku so morali prijaviti svoje terjatve tudi vsi ostali koristniki družbenih sredstev. Z vsemi temi ukrepi bo prvič v Jugoslaviji ugotovljeno, kdo je dejanski povzročitelj nelikvidnosti;

4. po multilateralni kompenzaciji morajo vsi prizadeti izdelati do 10. 3. 1976 programe plačil, kako bodo poravnali svoje obveznosti. Programi morajo biti izdelani v soglasju z upniki. Dolžniki pa bodo morali za vse te obveznosti do 31. 3. 1976 izdati menice z avalom, katerih rok plačila ne sme biti kasnejši od 30. IX. 1976. Tisti koristniki družbenih sredstev, ki ne bodo mogli pokriti svojih dolgov, bodo morali v Uradnem listu po normalnem pravnem postopku objaviti sanacijo, v skrajnem primeru celo likvidacijo. Ta sanacija ne bo formalna, ampak bo resnična;

5. za terjatve, ki bodo prispele po 25. 1. 1976 in so nastale v letu 1975 je potrebno takoj izstaviti dokumente zavarovanja plačil z najkasnejšim rokom plačila do 30. 4. 1976. Če to ne bo izvedeno, bo prav tako prišlo do sanacije, kot je bilo navedeno v predhodni točki.

6. zakon o obveznem zavarovanju plačil obvezno stopi v veljavo 1. 4. 1976, zato je treba za vse terjatve, ki bodo nastale v prvem trimesečju izdati dokumente plačil do 15. 4., z običajnimi predpisanimi roki.

Vse omenjene naloge je treba izvršiti do predvidenih rokov.

Pričakovati je še eno predhodno odredbo, namreč, da za prvo trimesečje ne bo potrebno izdelati periodičnega obračuna, ker bi ta izkazoval nerealen rezultat, saj bodo novi predpisi začeli veljati šele s 1. 4. 1976. Zato bo prvi obračun poslovanja izdelan šele za prvo polletje.

Bogdan Brezigar

DOPISUJTE V ISKRO

ISKRA – Združena podjetja elektrokovinske industrije Ljubljana, o. sub. o. Ljubljana, Trg revolucije 3 – razpisna komisija

razpisuje

na temelju 165. in 167. čl. samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela, naslednja vodilna delovna mesta v združenem podjetju:

1) pomočnik generalnega direktorja
2) direktor področja za marketing
3) direktor področja za finance
4) direktor področja za inovacije
5) direktor področja za organizacijo
6) direktor področja za kvaliteto in zanesljivost
7) direktor področja za ekonomiko
8) direktor področja za stike z javnostjo
9) generalni sekretar

Vsa delovna mesta so v Ljubljani.

Za razpisana delovna mesta so lahko imenovani delavci, ki izpolnjujejo poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

– da imajo ustrezno visoko ali višjo strokovno izobrazbo,
– da imajo najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
– da so sposobni voditi in organizirati delo,
– da imajo moralno-politične kvalitete,
– da obvladajo najmanj en svetovni jezik.

Kandidati naj pošljejo pismene priglasitve z navedbo in opisom svojega dosedanjega dela ter ustrezna dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev do 5. III. 1976 na naslov:

ISKRA – Združena podjetja elektrokovinske industrije Ljubljana, Ljubljana, Trg revolucije 3/XII – skupščinska pisarna, z navedbo: „za razpisno komisijo".

ZP ISKRA LJUBLJANA
Razpisna komisija

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
mojega dragega očeta
Pavla Tavčarja
iz Dutovelj

se iskreno zahvaljujem vsem svojim sodelavcem za njihovo sočustvovanje in za obisk na njegovem grobu, Izvršnemu odboru sindikata pa za darovani venec.

sin Milan Tavčar
TOZD TV PRŽAN

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti
najinega brata
SLAVKA ROPRETA

se iskreno zahvaljujeva vsem sodelavcem TOZD TEA in ERO za venec, denarno pomoč, izraženo sožalje ter spremstvo na njegovi zadnji poti

brat Franc
in sestra Marija Draksler

DEJAVNOST KADROVSKEGA PODROČJA ELEKTROMEHANIKE

(Nadaljevanje s 3. strani)

kona je sedaj možna pogojna izključitev in razporeditev, kar se je uporabljalo (podatki ne zajemajo TOZD TEN, Elektronika, IPT, EO in MSO).

Pregled ukrepov je naslednji:

1. pismeni opomini	1
2. ustni opomini	4
3. opomini	122
4. javni opomini	60
5. pogojne izključitve	21
6. premestitve	3
7. samovoljne	49
8. izključitve	5
9. oproščeni	9
10. ustavljeni postopek	5
11. postopki v teku	16
skupaj:	295

Od kaznovanih je 27 delavcev vložilo zahteve za varstvo pravice, od katerih so bile 3 ugodno rešene, druge pa ne. Glede na vzroke so bile kršitve po naslednjem vrstnem redu:

– neopravičeni izostanki,
– zamude oz. predčasno zapuščanje dela,
– alkohol (ki je tudi večinski vzrok pri izostankih),
– neizpolnjevanje delovnih obveznosti,
– tatvine,
– fizično obračunavanje.

V postopkih je bila obravnavana tudi škoda in kršilci so bili obvezni plačati din 14.471,89 odškodnine. Izrek odškodnine je zelo primeren zaradi neopravičenih izostankov, ker drugače to pomeni brezplačni dopust, ki ga nekateri želijo pridobiti.

Pri prijavah škode ni nobenega primera uveljavljanja škode zaradi neustvarjenega dohodka. V postopku smo obravnavali tudi poslovanje skladišča komercialnega področja, kjer dela posebna komisija.

V pravnem oddelku smo izdelali tudi osnutke 22 pogodb in pregledali ca. 120 pogodb.

Oddelek je sodeloval tudi pri volitvah in pripravi materialov za samoupravne organe.

Program dela za leto 1976 obsega obilo nalog, najzanimivejše je področje priprave samoupravnih aktov, ki jih bo treba pripraviti v celoti ali pa samo dopolnitve in spremembe, in sicer:

A. Za temeljne organizacije združenega dela, ki jih potrjujejo

1) Zbori delavcev:

– statut TOZD – uskladitev z zakonom o združenem delu in dejanskimi razmerami,
– samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu – uskladitev z zakonom,
– samoupravni sporazum o delitvi dohodka,
– samoupravni sporazum o uporabi sredstev sklada skupne porabe – za del, ki se ne obravnava v samoupravnem sporazumu o razdeljevanju OD,
– samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest – nov splošni akt,
– samoupravni sporazum o izobraževanju – nov splošni akt,
– samoupravni sporazum o inovacijski dejavnosti – sprememba in uskladitev s samoupravnim sporazumom ZP ISKRA,
– samoupravni sporazum o normah oz. nagrajevanju po učinku in rezultatih dela,
– samoupravni sporazum o prejemkih iz naslova OD za področje kvalitete – dopolnitev k samoupravnemu sporazumu o razdeljevanju OD.

2) Delavski sveti:

Delavski sveti bodo obravnavali kot predloge vse akte, ki gredo na zbore delavcev, poleg tega pa bodo morali potrditi naslednje samoupravne splošne akte:

– poslovnik o delu organov upravljanja – za TOZD, kjer je potrebno usklajevanje,
– poslovnik o delu delegacij,
– pravilnik o zavarovanju premoženja in požarni varnosti – dopolnitve in uskladitve,
– pravilnik o splošnem ljudskem odporu in civilni zaščiti – dopolnitve,
– pravilnik o družbeni samozaščiti in poslovni tajnosti,
– pravilnik o pripravnikih,
– pravilnik o oblikovanju cen – dopolnitve in uskladitve,
– pravilnik o knjigovodstvu in inventuri.

B. Samoupravni splošni akti za delovno organizacijo

1) Zbori delavcev:

– samoupravni sporazum o združitvi TOZD v branžno delovno organizacijo – dopolnitve in spremembe,
– statut delovne organizacije,
– samoupravni sporazum o združevanju in uporabi sredstev (ekonomska razmerja),
– samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu – skupne določbe.

2) Delavski svet:

– poslovnik o delu arbitraže,
– pravilnik o koordinaciji dela za področje SLO, civilne zaščite in družbene samozaščite,
– pravilnik o oblikovanju cen – skupne določbe,
– pravilnik o projektivni dejavnosti.

Glede na navedeno število samoupravnih aktov bo potrebno precejšnje angažiranje in seveda pomoč delavcev iz drugih področij in TOZD.

Nace Pavlin

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgovornega urednika Janez Šilc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA–DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

KAKO DELA SPLOŠNI SEKTOR

(Nadaljevanje s 3. strani)

za je svetla in prijetno urejena, samo premajhna je in bo treba misliti na razširitev, saj malicajo dopoldne v treh izmenah. Tudi priročna kuhinja, ki je obenem delilnica hrane je sodobno urejena. Ima hladilni in grelni pult in vrsto priprav, ki so potrebne za sodobni kuhinjski obrat.

Novi del tovarne, ki je stekel lani je izboljšal delovne pogoje. Pridobili so precej dragocenega proizvodnega in skladiščnega prostora. Največja pridobitev v tovarni pa je verižni transporter, ki povezuje vse oddelke. V kratkem bo aktiviran in bo olajšal fizično delo, predvsem pa bo z enostavnim notranjim transportom omogočil, da bodo polizdelke zlagali le na primerna mesta in tako počistil kupe, ki se nabirajo pri določenih proizvodnih fazah. Odstranil bo vrsto ovir, pospešil in posodobil tempo dela in pospešil pretok materiala.

V delu pa imajo tudi projekt za zunanjo ureditev tovarne. Tako bodo uredili vhod in vratarnico, polepšali izgled, uredili parkirni prostor in okolico. Pa ne teče vse gladko, saj je z razširitvijo parkirnih prostorov treba dokupiti nekaj zemljišč.

Ker ob zaostreni tržni situaciji vznika vrsta vprašanj na poslovnem področju in v medsebojnih odnosih, je treba posebno skrbno paziti, da ob spremenjenih zunanjih pogojih ne pride do notranjih trenj. Zato menijo v Retečah, da bo treba na tem področju še bolj aganžirati družbenopolitične organizacije in vodilne tehnične ljudi, ki bodo ukrepe in situacijo sproti tolmačili, da ne bi prišlo do večjih trenj.

Zlasti skrbijo za tekoče obveščanje. Vsi važnejši akti in sklepi samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in uprave so objavljeni na oglasni deski, seveda pa se poslužujejo glasila Iskre in zadnji čas branžnega glasila. V načrtu imajo tudi ozvočenje, za katero že imajo del opreme.

Delo je res raznovrstno in naštete naloge so droben izsek vsakodnevnega dela splošnega sektorja. Ljudje smo, človek pa je uganka, ki ima tisoče rešitev.

KI

Sindikalno šahovsko prvenstvo Ljubljane

Sindikalno ekipno šahovsko prvenstvo Ljubljane za leto 1976 se je pričelo 9. 2. 1976. Na njem sodeluje 56 sindikalnih moštev, razporejenih v štiri enakomočne skupine s po 14 ekipami.

Najprej so v četrti skupini startali šahisti Iskra I. Igrali so dve koli; v prvem so premagali ekipo Comet z rezultatom 3:1. Partije so dobili: Jože Kerec, Milovan Rulič in Živorad Andrejić. V drugem kolu so z enakim rezultatom premagali Avtomontažo. Zmagali so: Pavle Sešek, Milovan Rulić in Živorad Andrejić. Po drugem kolu je ekipa Iskra I s šestimi točkami v svoji skupini na drugem do tretjem mestu. Igralni dan za to skupino je vsak ponedeljek od 16.30 do 18.30 ure.

V drugi skupini, ki tekmuje ob ponedeljkih od 18.30 do 21. ure, pa sodelujeta ekipi Iskra III in Iskra V. Prvi ponedeljek so igrali samo eno kolo. Šahisti iz ekipe Iskra III so igrali z UJV II neodločeno 2:2. Zmagala sta Jurica Zadravec in Marjan Kovač. Iskra V pa je tekmovala z ekipo Slovenijaceste I in izgubila z rezultatom 1:3; svojo partijo je dobil le Pavle Jereb.

Moštva prve skupine, v kateri sodelujeta ekipi Iskra II in Iskra IV pa tekmujejo vsak četrtek od 16.30 do 18.30 ure. V prvem kolu je Iskra II premagala Dekorativno tovarno s 3:1, zmagala sta Jože Špende in Janez Kumše ter remizirala Dane Černe in Bogdan Brezigar. Drugi dvoboj s Prometnim institutom pa so izgubili z rezultatom 1:3, pri čemer je partijo dobil le Bogdan Brezigar.

Mnogo manj športne sreče je imelo moštvo Iskra IV, ker je že v prvem kolu naletelo na enega izmed favoritov v skupini – SZDL I. V nadaljevanju tekmovanja so izgubili dvoboj z ekipo Tuba z 1,5:2,5, pri tem je zmagal Metod Bolte, remiziral pa Ilija Vardič. Po drugem kolu je Iskra II na šestem do osmem mestu, Iskra IV pa na trinajstem mestu.

Zadnji, v četrtek od 18.30 do 21. ure so začeli tekmovanje igralci ekipe Iskra VI. Oba dvoboja z ekipo Kartonažna tovarna in Klinične bolnice I so izgubili z rezultatom 0:4.

Bogdan Brezigar

NAD 500 TEKMOVALCEV NA XIV. ZIMSKO–ŠPORTNIH IGRAH ISKRE

Za spremembo se je druga polovica letošnje zime tako izkazala, da bomo naše vsakoletne zimsko-športne igre lahko izvedli v Kranjski gori, 21. februarja, kot jih je športna komisija tudi načrtovala.

Tudi letos vlada za tako imenovano zimsko „Iskriado" med člani delovnih kolektivov TOZD ZP Iskra precejšnje zanimanje. Če je verjeti startni listi, bo letos nastopilo v treh ženskih razredih skupno 80 tekmovalk iz 18 TOZD ter v sedmih moških razredih skupno 467 tekmovalcev iz malone vseh TOZD ZP Iskra, skupno torej 547 tekmovalk in tekmovalcev.

Spričo tolikšnega števila prijav bo tekmovanje v veleslalomu potekalo vzporedno na dveh, različno dolgih progah, na terenu Podles, štart na obeh pa bo ob 9. uri.

Obe progi bo trasiral Franc Mrak iz Kranjske gore, celotna tehnična izvedba tekmovanj pa je zaupana Smučarskemu klubu „Železniki".

Po končanem tekmovanju bo ob 16. uri razglasitev rezultatov v hotelu „Špik" v Gozd Martuljku, kjer bodo prvi trije v vsakem tekmovalnem razredu prejeli kolajne, prve tri ekipe pa diplome. Vsi uvrščeni pa bodo imeli pravico na žrebanje pripravljenih nagrad.

–Č–

Bogata dejavnost planincev

Planinska sekcija, ki združuje ljubitelje gora iz TOZD in oddelkov s Tržaške 2 v Ljubljani, je v ZP Iskra gotovo med najbolj delavnimi. Minuli teden so imeli tudi že občni zbor, na katerem so izvolili novo vodstvo sekcije, pregledali delo v minulem letu ter si začrtovali nalogo za novo sezono.

Za novega predsednika so izvolili Marjana Novaka, za blagajnika Olgo Dolen, v vodstvenem odboru pa so še: Dolfi Divjak, Breda Jančar, Pavel Jereb, Bojan Mandeljc in Marjan Vernik.

Planinska sekcija s Tržaške ceste je lani uspešno sodelovala s planinskim društvom ZP Iskra in v okviru tega sodelovanja je potekala tudi večina njene dejavnosti. Planinci njihove sekcije so vodili 6 izletov PD Iskra, in to na Grmado in Šmarno goro, turni smuk za Cmirom, Pohorje, Kočno in Grintovec ter Škrlatico in Triglav, organizirali pa so tudi izlet PD Iskra v švicarske Alpe. Poleg tega so pripravili tudi izlet sekcije na Grossglockner in Mojstrovko.

Program dela sekcije za letos je vsklajen s programom PD Iskra, v okviru dodatnega programa pa so sprejeli še naslednje izlete: na Rašico, Porezen, turni smuk s Kotovega sedla, Škrlatico – Kukovo špico, Križno jamo, Lepo špičje, Bivak pod Skuto – Turska gora in Montaž. Poleg tega se bodo udeležili tudi izleta PD Iskra v tuja gorstva.

Na občnem zboru so prikazali tudi diapozitive z lanskoletnega izredno uspelega izleta v švicarske Centralne Alpe in z izleta na Jalovec.

SINDIKALNO SMUČARSKO PRVENSTVO OBČINE LJUBLJANA–ŠIŠKA

48 Iskrašev v veleslalomu

Za letošnje občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu – izvedli so ga 8. februarja v Kranjski gori – se je prijavilo 552 tekmovalk in tekmovalcev. Kot navadno tudi to pot niso nastopili vsi prijavljeni, vendar blizu 400 jih je kljub temu startalo, kar je vsekakor solidna udeležba.

Dobra desetina med prijavljenimi je bilo Iskrašev iz naslednjih šestih TOZD s področja občine Ljubljana–Šiška: TV Pržan 2 tekmovalki in 14 tekmovalcev, SVN 12 tekmovalcev, TEN 11 tekmovalcev, Orodja 1 tekmovalka in 8 tekmovalcev ter po 1 tekmovalec iz TOZD Keramika in Žarnice. Izmed naših smučarjev jih je nastopilo 35 in ekipno so se tekmovalci TOZD SVN uvrstili na 9. mesto s 66 negativnimi točkami.

Posamezni smučarji iz Iskre so se v veleslalomu uvrstili takole: **ženski A razred**: . . . 7.) Jelka Kern (TOZD TV Pržan) 53,1. . . . 21.) Ida Jug (TOZD TV Pržan) odstopila; **moški-razred veteranov**: . . . 4.) Vili Tekavec (TOZD TV Pržan) 48,2, . . . 12.) Rudi Rakovec (TOZD TV Pržan) 52,0, . . . ; **moški C razred**: 1.) Milan Bernik (TOZD Keramika) 40,07, . . . 7.) Janez Kalan (TOZD SVN) 47,70, . . . 29.) Janez Škofic (TOZD Žarnice) 53,40, . . . 33.) Jože Polenšek (TOZD TV Pržan) 54,42, . . . 37.) Silvo Vodopivec (TOZD TV Pržan) 56,75, . . . 56. Franc Suessinger (TOZD TV Pržan) . . . 63.) Andrej Feguš (TOZD SVN), . . . ; **moški B razred**, 1.) Zmago Jeršan (TOZD TV Pržan) 47,10, . . . 9.) Janez Marinko (TOZD SVN) 54,53, . . . 28.) Jože Dolinar (TOZD SVN)TEN) 1:00,79, . . . 48.) Stane Kranjc (TOZD TEN), . . . 70.) Janez Gačnik (TOZD SVN), . . . 81.) Marko Klemenšek (TOZD SVN), 82.) Anton Golob (TOZD SVN), . . . 87.) Iztok Krušič (TOZD SVN), 88.) Mile Mravlje (TOZD TEN), . . . 95.) Frenk Ivanuša (TOZD TV Pržan), . . . 100.) Rajko Fajgelj (TOZD TV Pržan), . . . **odstopili**: 112.) Tone Bitenc (TOZD TV Pržan), . . . 114.) Janez Jeraj (TOZD Orodja), 118. Anton Marko (TOZD SVN), . . . 128.) Vinko Korošec (TOZD TV Pržan), 129.) Polde Pevec (TOZD TV Pržan), 130.) Boštjan Gerl (TOZD Orodja), . . . ; **moški A razred**: . . . 3.) Mitja Keržič (TOZD TEN) 44,61, . . . 12.) Alojz Kerin (TOZD Orodja) 49,85, . . . 18.) Marjan Repše (TOZD Orodja) , . . . 45.) Dušan Dolinar (TOZD Orodja), . . . 50.) Brane Zajc (TOZD SVN), . . . 52.) Zoran Tischler (TOZD Orodja), . . . 69.) Medard Pucelj (TOZD TEN), . . . 85.) Janez Pibernik (TOZD Orodja) – odstopil.

–Č–

TRETJI SMUČARSKI TEČAJ V GOZD MARTULJKU

Počitniška skupnost organizira tretji smučarski tečaj v sezoni 1976, v času od 6/3 do 13/3–1976

Tečaj bo, kot vsi do sedaj dobro organiziran, omogočil začetnikom, da se naučijo smučarskih veščin. Tečaj bodo vodili priznani smučarski učitelji Iskre.

Tečaj je organiziran v depandansi hotela Špik v Gozd Martuljku.

Tečaj bo 7 dnevni, in se prične v soboto s kosilom, konča pa se naslednjo soboto z zajtrkom.

Cena za odrasle za 7 dni	1.100,00 din
Cena za otroke do 15. leta starosti – za 7 dni	950,00 din.

V ceni so zajeti:

– kompletni hotelski penzion z ojačanim zajtrkom, turistična taksa, shramba smuči, stroški učiteljev, zavarovanje in organizacija.

Prijave za tečaj sprejemamo do vključno 26. 2. 1976, na Počitniško skupnost ZP Iskra, Prešernova 27, tel.: 24-926 in 24-905.

Ob prijavi je potrebno plačati akontacijo 500,00 din, za vsakega tečajnika. Vsi stroški tečaja pa morajo biti poravnani do pričetka tečaja na naši blagajni ali na žiro račun 50104-601-26955 – Počitniška skupnost ZP Iskra, Ljubljana, Prešernova 27.

Organizator si pridržuje pravico preklicati organizacijo tečaja, v kolikor bi bile neugodne snežne razmere ali premalo prijavljenih.

OBVESTILO

Prek glasila „Iskra" želimo člane kolektiva informirati o možnosti za izposojanje raznih knjig in literature, ki jih imajo družbenopolitične organizacije v svoji knjižnici, kot so:

- Informbiro, kaj je to?
- Pomniki NOB v občini Kranj
- Heroj Tito
- Tito državljan sveta
- Kapital
- Izbrana dela v petih zvezkih (Karl Marx in Friedrich Engels)
- Fotografski dokumenti o boju KPS

in druge knjige s področja samoupravljanja ter dela družbenopolitičnih organizacij. Literatura je namenjena predvsem splošnemu družbenopolitičnemu izobraževanju vseh članov kolektiva.

Zainteresirani člani kolektiva si lahko navedeno literaturo izposodijo v tajništvu družbenopolitičnih organizacij, Kranj, Savska loka 1.

Prišel je trenutek poslovitve slovesa, del prehojene poti. Ob starih in novih poslovnih stikih je bilo tudi mnogo cenjenih trenutkov privatnega znanstva. Vsem, ki ste sodelovali z menoj, iskrena hvala.

Vsem pa, ki ljubite naravo in iščete v njej svojo življenjsko silo ter osvežitev, nasvidenje v Julijcih, kjer vas bom z veseljem sprejel

Zvone Snoj, TOZD VEGA